

បុញ្ញជាប្រើ វិនិលតាមឱកគ្រឹកអាណាពាណបស់ព្រះអង្គ បានរតីគ្រួគជាតិទាំងឡាយនៃច្រកវាទ្វ ។

៤៤-នៅក្នុងបុរីនេះព្រះសិរី៖ (សិរិបុរិ៖) ព្រះអង្គបានស្ថាបនាប្រពេរបសិទ្ធភារ៖ ដែលជាប្រពេលិត្តអមពេះមានមហិពិបុទ្ធដីអស្សារី ហើយនៅក្នុងបាកយណ៍ នាមយសោរិបុរី ព្រះអង្គស្ថាបនាលិខុ និងរុបបងិមាមាជិទេនានា ។

៤៥-ព្រះអង្គជាប្រះមហាក្សត្រិយដីល្អាសវេះ មានប្រធានាប្រកបដោយច្បាកិស៊ិយទិន្ន ព្រះអង្គបានស្ថាបនាបន្ទីមន្ទុវុរីបងិមាមាសមូយ នាមព្រះបរមមេស្សេះ ប្រកបដោយពិធីបុជា ជាប្រធានាបិយបានបន្ទីមន្ទុវុរីសោរណការពេះប្រសាកនោះ ដែលលមែងដោយកំចេច្ចិកិត្ត ។

៤៦-ផ្តាយព្រោបស្បីតួប និងសោរ ដែលស្ថិតនៅក្នុងសិបា មិននៅក្នុងមករារសិទ្ធិ ពុំ ជាមួយក្នុង ព្រះអាចិញ្ញស្ថិតនៅខ្លួនលើមិនា ហើយព្រះចន្ទស្ថិតនៅក្នុងបុស្សី នៅថ្ងៃដែមួយអុសកា សកេនៅជាមួយអង្គ "ជ" នសេះ "ឬ" ចំនួនលេខ "៥" ប្រកបដោយផ្តាយនគរបាយក្នុងក្រុង ក្រុមផ្តាយព្រះប្រោះទាំងឡាយបំពេញ មុខានជាត្រូចបាយរបស់អាជិទេ ដែលស្ថិតនៅថ្ងៃស្អាន ។

៤៧-យុត្តិធមិត្រប្រជែងព្រះជមិ អយុត្តិធមិបំពេញព្រះជមិ កំបូងទី "សការ៖" ដែលខ្លួនក្នុងក្រុមធមិ តីនៅក្នុងយោបល់នេះហើយ ដែលព្រះបានរាជក្រឹត្តីនៅ ដែលមានប្រធានាប្រាកេណែដែលឆ្លាយប្រជែងយល់ថា មិនចាំបាច់អិនិម័យនៅក្នុងក្រុមធមិសម្រាប់សម្រាប់អ្នកមួលដីណែលពីព្រះអង្គឡើយ ដើម្បីថែរក្រាមួលវិបតិកកណ្តាលរបស់ព្រះអង្គ ។

៤៨-ប្រសិបបើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អាជិទេ ត្រូវបានបំដើរបំពេញដោយអំពើអាក្រក់ ពុំគោរពដែលព្រះជមិនេះ នរណែនប្រកបដោយក្នុសលិចិ ស្ថិតនៅជាប្រភពប្រជែងព្រះអង្គ ។

មនុស្សសុចិត្តកំណែសោរពេះ ស្របតាមសេចក្តីប្រកាសជាតីកញ្ចប់របស់ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ឬម "សិទ្ធិសិរី" សូមវិនាគារពេលបំព្រះសិរី៖ (Cf. ឲ្យដឹង ឲ្យមី) ។

សូមរលិកថា សារ៖សំខាន់មួយឡៀតនៅជួងសិលាចារីកនេះ គឺបង្ហាញឱ្យយើត្រូច ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ខ្លួន នានមួយមហាផន្លេនានាតុនិពង្រីកឯកសារ ព្រះមហាក្សត្រិយ៍នៅមួយគ្នា និងដែនឡាយឱ្យជាកំណែក ។

៣-ខ្លួននាមអតុបនទសិលាចារីកសុកកំ ជាកាសាសំស្រីត និងខ្លួន៖

១-សូមចូលឱ្យបង្កែវត្រូវដែលព្រះសិរី៖ ដីមានជីតុខងុំសំដីថ្មី មិនមានកាត់ជាសម្បិត តែតាមដឹងព្រលិននៅអង្គប្រាកេដ្ឋាន ចុលច្បែតប្រាបស្ថាកាយិត្តិយនៃសត្វឈាមក ។

២-សូមព្រះដីមានគុណកំថែរក្សាបែនពេល តាមត្រូវប្រាកេដ្ឋាន ព្រះអង្គ មានព្រះច្រន ព្រះអាចិញ្ញ ព្រះអង្គី ព្រះអង្គប្រមិលមិលគុណស្រីប្រពិលនូវសម្រួលការដែលមួយជាតិពិតរបស់អាត្រោះ ។

៣-សូមព្រះស្ថាបនករដែលពេលចាការពារអ្នកទាំងឡាយ ព្រះអង្គដែលការនូវការដីខែត្រីការប្រើប្រាស់ការដីកំរើរដោយក្រុងក្រុង ឬចុរាបីព្រះច្រន ប្រុប្បីប្រកពីអស្សារីវិនិម័យបានសារទីកិច្ច ដែលជាករុណាចមិជល់ពិភពលោកនានា ។

៤-សូមព្រះសាមិត្រនាមលក្សី ថែរក្រាមួលទាំងឡាយ ព្រះអង្គដែលមានព្រះនាមលក្សីស្ថិតនៅលើថ្ងៃនេះ បាក់មានព្រះអិនារថា "លីកណាមីដែលជាប្រមុ

១-ប្រើឡាយឱ្យបង្ហាញជាការណាមី មកជាកាសាសំខ្លួន ដោយសាល្តាចាយ ឲ្យដឹង ឲ្យមី ។

ជាតិ និងនេះវិត្តក្រវារសេចក្តីថ្លែង (ដែលជាមុជាតិមិននឹង) ខ្ញុំសូមសៀឡុង
ក្នុងការធែះពោះការសៀវភៅ" ។

៥-មានព្រះរាជាណ់ដែនពស៊ុជា ដែលព្រះមហាក្សត្រពិឃីដែលឱក
ព្រះលាស្ត្រាយបង្ហំព្រះអង្គ ប្រកបដោយគិយាបច្ចុប្បន្ន ដែល
បណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះបណ្តុះ
អន្តការ ហើយដោយព្រះដែនពស៊ុជានៅក្នុងព្រះនាមជា
ព្រះបានខ្សោយទិញ (គិតព្រះអាចិត្តវា) ។

៦- "សេចក្តីស្ថូបា ដែលអញ្ចបនបង្កិតមក ដើម្បីបំភួរភួរដែលជាន
វិញុខ្លះសៀវភៅ បានជាដារក្រើងដុកដ្ឋានឈរុញ្ញីនៅព្រះនៅព្រះព្រះបាន" (ព្រះ
នគរប៊ូ) ។ នេះជាសេចក្តីគិតរបស់ព្រះព្រោះ តើជាស្ថិតិកអម្ចិត ព្រះ
នគរប៊ូ បានកើតមកហើយ ដែលព្រះអង្គបានប្រចេងសិក្សាយករាជសម្បត្តិ ។

៧- "ប្រូបង្ហើបុត្រិនៅព្រះបាយពាន់ ខ្ញុំត្រូវវិត្តិប្រកសាបសពិនិ
កាយ ពាក់គណ្តុលព្រះនៅមិ នេះជាសេចក្តីគិតរបស់ព្រះនាមលក្សី ដែលហាក់
ឱប្រកសាបសាត់កាយទាំងមួល (របស់ព្រះមហាក្សត្រ) ប្រូបង្ហើបុត្រិ
កាយទេ" ។

៨-ដើម្បីស្ថាប់ព្រះព្រោះ ដែលប្រកបដោយព្រះនិត្តបន ព្រះនិត្តមួយ
របស់ព្រះអង្គគិតជាអាត់ន (ដួងព្រោះ) បានត្រូវរចនាទ្វីនដើម្បីសិកម្មនូល
ពិភពលោក ដើម្បីមេត្តាករុណា និងគុណធមិនដែលទ្វីនដែលព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ។
ព្រះនាមការគិត ជានិច្ឆាប់បានទូលាអ្នាល់ព្រះអង្គថា ជាល្អបានករដឹងបិយា
ហើយ បានសិតនៅទីនោះជាផារបាន ។

៩-ប្រជាប្រឈមអង្គលើដោយទេរកការសុវត្ថិភាព មានទាំង
ចំណោះខាងសិស្ស: និងមុខវិជ្ជាជំទេទ្រូត ។ ដើម្បីរៀបកបច្បាប់ទូរគុណការពារបស់
ព្រះអង្គ ទិន្នន័យបន្ទាន់ការពេញប្រុងប្រយោជន៍ការសុវត្ថិភាព ហើយការ
សូត្រជមិត គ្រាន់តែជាតិការណ៍ដែលការិតិវិធី ។

១០-ព្រះអង្គប្រចេងប្រសប់សម្ងាត់ស្រីកែទ្រ ព្រះបាយយាត់ព្រះអង្គមិន
ឱ្យទៅកិរិយាជនដែល ដោយភីព្រោះនិយកនិយោប្រូបង្ហើបាន ។ ក៏ប៉ុន្តែ
ដើម្បីសម្រេចប្រុងប្រយោជន៍ការសុវត្ថិភាព ព្រះអង្គក្របដុរាករកម្មវិកិត្តិ -
គុណ ក្នុងការ មេត្តា ករុណា តែជាតុការពាន់អស់នេះ គិតជាកិរិយានៃការណិយោ
កិច្ចិតិត្រួចត្រួច ។

១១-ដែនដើម្បីប្រកបទៅដោយទុកប្រចេនា ឬទេនទៀតខ្លាយ សុវត្ថិភាព
រៀបក្រកក្រាយពារមិ ប្រកបដោយស្ថិស្រចេងនៃព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ហើយ
ដោយសារពារមិនមែនព្រះរាជាជីកទាំងដោយសកម្មភាពប្រូបតំបន ព្រះអង្គបាន
រៀបចំដែនដើម្បីប្រចេនា ហើយលើកសុយប្រជាការស្ថិតិត្រួចបរមសុខ និង
សុភម្ភល ។

១២- រួចជាតិមន្ទារៈនៃកិត្តិគុណដឹងដែល មានមួបច្បាបដុលប់លើវិត្ត
ការ ប្រកបដោយចំប្រូបង្ហើបុត្រិនៅមិនមែនខ្លាយ មានមេកសាធារ
ត្រសុំត្រសាយ ប្រើប្រាស់ដូចប្រុងប្រយោជន៍ការសុវត្ថិភាព ហាក់ដូចកំយខ្មោចពេ
បំប្រកួតវិរញ្ញុគិត ។

១៣-ប្រូបង្ហើបុត្រិនៅព្រះនគរប៊ូ ប្រូបង្ហើបុត្រិនៅពាបន្ទាត់បុត្រិ ចក្ខុតម្យេង
ផ្លែងទៅករណិយកិច្ច ដោយប្រជាប្រាបេណា ព្រះអង្គជានាកិច្ចការពារ និង
សុខមាលភាពប្រជាការស្ថិតិបរស់ព្រះអង្គ ។

១៤- នៅសមរភូមិ ព្រះអង្គភាពីជាអីមុត ប្រឡាកំដោយឈាមយ៉ាងទំនួល បណ្តាមបាករិតជាស្រែវ ដែលត្រូវបានផ្តាច់ជើន ហើយដែលបានរាយកើត ផ្តើកដឹងបទុមបុញ្ញក្របាមលិចចេញពីត្របក ហើយដោយកម្មាំងបាត្តាអាចដក កែសាធារណ៍សាន្តរ៉ែនស្រាមបាន ។

១៥- នៅក្នុងពេលីកម្មនោះ គីមានស្រាម មានភ្លើងដីខ្លាំងក្រោមព្រះ គ្រុណាប្រះមបាករិត ដែលដោយប្រើបង្កើតកម្មា គីមងម៉ែនស្រែវ ហើយ បកដោយវាបោះបាត្តាដីរឿងមាំ បាននាប់នេះព្រះនរណី ដែលវាតែង ស្រួលក្នុងដឹងបន្ថធនីច្ចារា ក្រាមរូបភាពនៃសត្វរមាំ ។

១៦- ព្រះបានបស់ព្រះអង្គប្រើបង្កើតបទុមបុញ្ញ បានធ្វើពួរដោយ ក្រុណាចមិជល់ពេញកស្រែវ ដោយហេតុថា ចំណាំងភីនីធូកអូនដោយក្នុង មួយណែនក្រុមករបស់ស្អែចទាំងម្នារយ ដែលឱនសិរីសា ក្រុណាចមិបានដ្ឋាន ជាប ហើយបានបំផុសនូវក្រីការ ។

១៧- មហិត្តិបុច្ចិនៃព្រះមបាករិតិយ៍សមីរិមអញ្ញាយ បុច្ចិអំណាច នាយមនុអាណាមកាត់ ដែលអូកដែលបាន ហេតុដែលបើយបានជាតិដីយពុំពេះ មួយ ប្រាប្អូលិចឱ្យឱ្យដោយព្រះអង្គ អាសបណ្តុញ្ចូវក្រិកជល់ព្រះត្រាតិវាទ និង ព្រះអាណិក្សមេដែលទៀម្ខែត ។

១៨- ព្រះវិស្សាមានសពិនុកាយរុំពួកដោយទៀរូបនេះ ផ្តល់ចេញមកពី ភ្លើងទៅពិធីបុជាយពុំ ដែលដោញបាម ហើយបុយចូលទិសម្នាក់ព្រះអង្គបាន លូបំលារ ហើយពិពេលនោះមកជល់ពួកវា ព្រះវិស្សាមានសពិនុកាយទៀរូប ក្រោម ។

១៩- ព្រះអង្គទុកដីវិតិឱ្យស្រែវដែលបានរាយក្រោមបុរី ដែលមកពីចិត្ត ម៉ោង ទោះបិជាយើងនេះកើត ព្រះអង្គ ផ្តាច់ជើនតាមត្រាបណ្ឌិដែលស្រែវ ដែលបានចូចតាម គិស្សត្រូវទាំង៦ (ក្នុងខនបស់ព្រះអង្គ) ។

២០- ប្រសិនបើព្រះវិស្សាមេប្រការនៃពេលរោលក្រោមទាំងទាំង ជាថ្រោះ អភិវឌ្ឍនិភ័ពលការ ហេតុអីកីត្រោមអង្គនេះដូច តាមគិតអីនៅលើដែលទំនួល សម្រួល? ព្រះគ្រុណាប្រះមបាករិតិយ៍ ព្រះអង្គដែលរក្សាយឱ្យទាំងអស់គ្មាន មនុស្សនោះការ បានធ្វើស្ថាមដីថ្មីយើង ដោយទិកជមននៃនយោបាយរបស់ព្រះ មានវិស់ ។

២១- ព្រះអង្គទិន្ទិរួចប្រជាករស្ថិត នៃរាជរាជក្របានសុខសប្តាយ វិករយ ដោយនៅការសល្បោព្រះអង្គ ព្រះអង្គបានបង្កើតពន្លេជានរមិនច្រួន ព្រះអង្គបានទិន្ទិរួចបង្កើតទាំងម្នារយវិកសុះសាយ ព្រះអង្គមានប្រជាយ ស្រស់ស្រាក់ណា ហើយត្រូវបានវិនាទការពួកនាមជាត្រោះមបាករិតិយ៍ ។

២២- ភ្លើងព្រះកាល ដោយកើម្មួលការនេះដែលរបស់ខ្លួន ត្រូវរលកតែ ចុះ កំត្រូវលាក់ខ្លួនខាងក្រោមអណ្តោះនៃព្រះស្ថាបនករ ។ ហាក់មានបំណង បញ្ជូនពិភពលោក ដោយភ្លើងអចិន្តិក្រែយីនេរភ្លើងនេះ កាលព្រះអង្គរមាប អណ្តាតភ្លើងនោះ នៅក្នុងមបានការនៃកិត្តិគុណរបស់ព្រះអង្គ ។

២៣- ព្រះអង្គប្រជាយ ព្រះរាជ ព្រះត្រូវជីតោរ ប្រកបដោយប្រព័ន្ធបាមទេរដៃយេប្រវិន ដែលបានចាប់ កំណើនក្នុងមបានស្ថានដីស្ថាតសំខាន់ខ្ពស់មយ ។

២៤- វិស្សាមក្នុលមាតុបក្សរបស់ព្រះរាជ បានបន្ទូលចុះក្នុវិនេត ការសល្បោប្រសិនបើ ហើយដែលត្រូវបានក្របដោយក្នុករោគ ដោយជាបាន

៣៥-បុនពោរបស់សិរីករុយ៖ (នាយ) រូបាជាយ បនទទួលពី ព្រះមហាក្សត្រពិយ៌ នូវភ្លៀមយនោកង្ហេកដើម្បី ។

៣៦-បន្ទាប់ពីបានបង្កើតក្នុងមួយ និងបានស្វាបនាតាមប្រព័ណិតរ ព្រះវិបារសិរិលិះ ព្រះមុនីនេះបានដាក់ឈ្មោះ ត្រៀនខាងចាប់ក្រៅគ្រែទី ។

៣៧-រាយសិរី: ជាបុនពោរប្រកបដោយប្រជាបញ្ជាស និងបស់សុកសម និង ធ្វើជារោងត្រូវបស់ព្រះអម្ចាស់ស្រី យសារជិន: បានធ្វើជាការបុរាណពិត របស់ព្រះបានសិត្រឡប់ ។

៣៨- (ព្រះស្ថិស្ថិរិ) រាយសិរី: ជាសិស្សរបស់សិរីសាម ជារោងត្រូវបស់ព្រះមហាក្សត្រពិយ៌ អាចប្រើបានទៅនឹងទេនិនិទ្ទេស្ថិរិទ្រសាស្ត្រ ខាងក្រោមនេះ អាតីត ដែលសម្រេចឡើងជាយុបរាយដែលប្រចាំរី ។

៣៩- (ព្រះស្ថិស្ថិរិ) សិរីសាម មានមតិធនការជាមួយសិស្ស របស់លោកបានស្វាបនាអាស្រមសិរីស្រម ហើយបានប្រពិត្ថានរូបសិរិលិះ មួយនៅទីនេះ ។

៤០- (ព្រះស្ថិស្ថិរិ) ត្រូវបានគេហោថាគ្នុងសិរីស្រម ហើយ បន្ទាប់ពីរណាការនៃសិរីសាម ព្រះស្ថិស្ថិរិសិរីស្រមរាយសិរី: ត្រូវបានគេហោថាគ្នុងសិរីស្រម ។

៤១-នៅពេលដែលព្រះអង្គមាស់ស្រិយសារជិន: បានធ្វើជារោងមហាក្សត្រពិយ៌ នាយម្រោងរុណាប្រព័ន្ធដូចគ្នា ព្រះស្ថិស្ថិរិសិរីស្រមរាយសិរី: ព្រះស្ថិស្ថិរិសិរី: បានស្ថិតនៅជារោងត្រូវបានប្រចាំរី ។

៤២-ស្របតាមព្រះរាយបញ្ជា លោកបានស្វាបនាអូបសិរិលិះមួយនៅ លើកំពុលក្នុងយោធានគិតិ ដែលមានសោភាគរាយសិនិងរាយសាធារណៈ (ហិមា

លីយ) ។

៤៣-ប្រាជាណត្រូវ បានទទួលអំណោយពីព្រះមហាក្សត្រពិយ៌ ជាផីរិមិ ឈ្មោះដូចតួនេះនៅជិតក្រែគិត ។

៤៤-នៅលើជីរិមិនេះ ព្រះមហាក្សត្រពិយ៌បានស្វាបនាបុរីមួយឈ្មោះ ក្រោមបត្រែ: ហើយបានប្រពិត្ថានរូបសិរិលិះ ឥឡូសិជ័គុបការរបស់ ព្រះរាយត្រូវ ។ នៅទីនេះ ព្រះអង្គត្រូវធ្វើអំណោយជាចលនរៀតនានា មានដើម្បី ចូលឯក និងវិនិច្ឆ័យទៅក្នុង មានក្រោមឈ្មោះតិចបិរុណិ តីកាត់ជាម្នាកេយ ព្រមទាំង ខ្ញុំបូសស្រិតិរយនាក់ ។

៤៥-នៅក្នុងស្រុកអាមេរិយបុរាណ: ព្រះមហាក្សត្រពិយ៌ប្រកបដោយ ក្នុងរាយការ ដែលជាការកុំគូដដែលធ្វើអំណោយដល់ព្រះសិរីស្រម នូវជីរិមិ មួយឈ្មោះគោលស្ថាន: មានចាប់របង (ព័ទ្ឌីរិព្រោះ) ។

៤៦- (ព្រះមុនី) សិរីស្រមមានប្រជាបុត្រីនីមួយៗ បានកែងការស្រុកមួយ ឈ្មោះក្រោរសេះ: ហើយបានប្រពិត្ថានបដិម្រាមនានសរសើរ ។

៤៧-បុនពោរត្រូវដែលប្រកបដោយប្រជាបុត្រី របស់ព្រះមុនីសិរីស្រម នាយមេឌោះហិរញ្ញវត្ថិ បានទទួលអំណោយពីព្រះមហាក្សត្រពិយ៌ នូវជីរិមិ មួយឈ្មោះវិសាងនេះ ។

៤៨-នៅក្នុងបុរីដែលលោកបានកសាង . ព្រះមុនីមានប្រជាបុត្រី នៅ បានស្វាបនាតាមពិធីបុណ្យសាសនា នូវព្រះវិបារសិរិលិះមួយលើជីរិមិ វិសាងនេះ: ដើម្បីសិរីមួយនៅវិស្សូរត្រូល ។

៥៥-ព្រះមុនីជាមួយរប (សិរីស្រម និងហិរញ្ញវត្ថិ) បានខ្សោយកបុត្រិបី
របស់បុណ្យស្រីពីភូមិកុំព្យូទ័រ ឱ្យមកសែន្ទោះទៅដើរដីភូមិសំបាន៖ពីនេះ និងនៅ
លើដីភូមិកម្របត្ថនេះមួយនាក់ ។

៥៦-ក្នុងប្រុសរបស់បុណ្យស្រីនៃព្រះមុនីសិរីស្រម នាមកុមារស្អាមិ បាន
ធ្វើជាការបិទរបស់ព្រះបានបានឯក (ទី១) តមករបស់ព្រះបានឯកសាន
វីវឌ្ឍន៍ ។

៥៧- (កុមារស្អាមិជា) កំពុងនៃវិញ្ញាប់ន ជាការប្រព័ន្ធប្រជាពលរដ្ឋ នៃ
ប្រជុំដឹងជាបុគ្គលបស់បានឯក: បានបង្កើតថ្មីក្នុងនាមកុមារស្អាមិ: នៅលើដី
ភូមិសំបាន៖ ។

៥៨-បុគ្គលបស់ក្នុងស្រីនៃបុណ្យស្រីស្រម ប្រកដោយ
ប្រជាពលរដ្ឋ នាមយោះឲ្យសានួរតិ បានធ្វើជាការបិទរបស់ព្រះ
បានឯកវីវឌ្ឍន៍ (ទី២) ។

៥៩-ដោយក្រុកិតាចំពោះព្រះព្រៃកវានេស្សរៈ បន្ទាប់ពីបានទទួលដី
ភូមិមួយជាអំណោយរបស់ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ព្រះមុនីនោះបានបង្កើតឡើងនៅ
បុរីមួយយោះខ្លួន ។

៥៥-បុគ្គលបស់បុណ្យស្រីឲ្យសានួរតិ ប្រកបដោយប្រជាពលរដ្ឋអីស៊ីជ
ព្រះអាណីនេះ: (ព្រោះស្អែត្រ) នាមអាណីស៊ី: បានធ្វើជាការបិទព្រះបាន
បានឯកវីវឌ្ឍន៍ទី២ ។

៥៥-ក្នុងបាន:ជាការបិទព្រះបានរដ្ឋមន្ត្រី លោកបានបង្កើត
បុរីឲ្យសានួរបុរាណ: កដុកបុរាណ: និងព្រោះបុរាណ: នៅលើដីសំបាន៖ ។

៥៥-នៅក្នុងបុរីឲ្យសានួយ លោកបានប្រព័ន្ធបានឯកព្រះវិស្សី
និងប្រជាពលរដ្ឋអីស៊ី ដើម្បីសិកម្មអូណ (នៃអ្នកស្រី) ។

៥៦-ក្នុងប្រុសដែលបានប្រជាពលរដ្ឋបុណ្យស្រីព្រះមុនីអាណីស៊ី: នាមសំរាប់
បាន ដែលមានភាសាប្រើប្រាស់ បានធ្វើជាការបិទរបស់ព្រះបានឯកវីវឌ្ឍន៍ ។

៥៧-នៅក្នុងរដ្ឋការបានប្រជាពលរដ្ឋបុណ្យស្រីវីវឌ្ឍន៍ទី១ (ព្រះមុនីសិរីជាបាន)
បានប្រព័ន្ធដាមប្រជាពលរដ្ឋ នូវបានឯកព្រះបានឯក និងព្រះនាមសំរាប់ ។

៥៨-មែនពីត ព្រះមុនីជីខ្ពស់ខ្ពស់ទាំងអស់នេះ ប្រកបដោយប្រជាពលរដ្ឋ
ព្រះនាមសំរាប់ ស្ថិសមនិងគាររកកិកបំផានពីបណ្តាប្រះមហាក្សត្រិយ៍ សិតនៅ
រដ្ឋបាន ហើយធ្វើសការបុជាប្រជាព្រះនៅក្នុង ជាប្រជាពលរដ្ឋបាន ដារ៉ែងកាល ថ្មីជំនាញប្រជាពលរដ្ឋ ។

៥៩-ប្រសិទ្ធភាពពីនៃប្រព័ន្ធបានឯកដីថ្មី សម្បូរិសប្រាយ
នេះ ក្នុងប្រុសរបស់បុណ្យស្រីនៃសិរីជាបាន ប្រកបដោយបុជាបុណ្តីប្រជែង:ប្រជែងជាបាន
អចិន្តិយ៍ ចំពោះបណ្តុំព្រះស៊ី: បានទៅជាលីល្អាច្រាយក្រាយនាមយោះ
សានីរៈ ។

៥៥-អប់រំតាមទំនួរមួយបាប់វេតិដិសការបុជា ព្រះនៅរដ្ឋបាន
ប្រព័លិតិព្រោះស្ថានធម្មិញ្ញាពលមួយ (សានីរៈ) បានធ្វើជាការបិទរបស់ព្រះបានឯក
វីវឌ្ឍន៍ទី១ ហើយប្រជាពលរដ្ឋបានគោរព ដោយមានលក្ខណៈចិត្ត
ខ្លួនពីបណ្តាប្រជាពលរដ្ឋបាន ។

៥៥-ពេញប្រជែងជានិន្ទុរចំពោះទីកន្លែង នៃកិត្តិកិវន្ទាត់តាមប៊ែន
បាន ព្រះនៅរបាយការកំណត់ទីកចាមពាល់បស់ព្រះអង្គនៅមួយកន្លែង កំបានប្រជាប

មួលតតខុបសត្វនៅក្នុងដឹងហប្បុទ្ទូយរបស់ (សាខាសិវា) ។

៦៣- “គឺអញ្ចាត់ស្ថិតនៅដីឡើងទាត់នៅទីសម្ងាត់ហាន ដែលពុំមានការអនុវត្តការនៃទេស៖ និងពួកដីឡើងទី” ។ បន្ទាប់ពីបានពេលដឹងថ្មី ព្រះជមិដោយគីសុវិមិច្ឆេសដឹងពីអនុវត្តការ បានចូលទៅសៀវភៅក្នុងបន្ទុងដីប្រព័ន្ធប្រកបដោយគីប្រុងប្រយ័ត្នជាឌីបំផុត ។

៦៤- ព្រះមុនី (សាខាសិវា) ជាម្មានដែលប្រព័ន្ធសម្បត្តិ ដែលជាប្រាជេជមិជាពេជ្រចរណ៍ណា ដែលជាថារិកជីត្រីមត្រី ជាមហាសារនៃទីដែលជាកំណែត្រូវ ជាកំស្រាវជ្រាវដែលជាមេន្តរភាព ។

៦៥- សូត្រឡើនសារដើមវិញ្ញតិយប់យោ នូវសារធាតុអាតមកាតាំនៃសិល្ប័សាល្ត ដែលត្រូវឡើន (សាខាសិវា) បានបង្រៀនសិល្ប័សាល្តនេះដែលអ្នកដែទេ ។ ជាយ៉ាងរាល់ច្រៀង លោកច្បាយកម្រោងដាក់ប្រាំមុខ ដើម្បីបុរាណត្រូវភិនិត្យ និងព្រះសិវា ។ ទេសបទុមបុណ្យនៃហប្បុទ្ទូយរបស់សាខាសិវា ដែលដោយប្រាជ្ញិក សុវត្ថិភាព ផ្លូវត្រូវយកតិនករអូបតាមសញ្ញាធិះ (សញ្ញាដូន ?) និងសិល្ប័សាល្តដែទេ តាមសំណើរបស់អ្នកប្រជាមុន ប្រុបំបុងក្នុងរាបកំពោកដោយវារោយនៅចំណែកដី ឱ្យបានវិនិច្ឆ័យ មិនបានដល់ក្នុងក្រោមនៃការស្វាក់អាស្សែយ ដីសុបំស្រីម ។

៦៦-ជាគម្រកនៃប្រព័ន្ធបានដឹងខ្លះខ្លែស់ ជារតនាតានៃគម្ពុរភាព នៃគុណភាពដែទេ កីឡិតនាយដឹងកំរើននា ប្រកបដោយក្នុងលទ្ធផលដឹងបំផុត សាខាសិវា: អាជប្រើបាននៅទីនិងមហាសារ ។

៦៧- ទេសបិជាសាខាសិវា: ឯុទ្ធនកតស្វាយដល់ក្នុកប្រាបូណ្ឌ ដែលឧស្សារកំពុងយាម ហើយសមនិនទូលប្រព័ន្ធដោយការ និងរបស់ឡើងទី ។

លោកទៅបានដឹងខ្លះប្រកបដោយកកំណែបំប្រព័ន្ធកំពុំបំប្រព័ន្ធបាន ត្រូវប្រព័ន្ធបានរបស់អ្នកដំឡើងនៅ ដោយមានបំណងខ្លាំងក្នុងការអាណាពាយកំពុំបំប្រព័ន្ធបាន ។

៦៨- នៅត្រាបស់លោក តែងទាក់ទាក្រុងនៅក្រោមការប្រព័ន្ធដីត្រី ត្រូវ ហើយមិនមែនទាក់ទាក្រុងនៅក្រោមការប្រព័ន្ធដែលមានស្រែសំខែល ដោយហេតុថាលោកជាគារបំណងបីសុទ្ធតុកុងគិតនៃសេចក្តីផ្សែបាហើ តីកសលជមិដែលត្រូវទូលបាន ទាំងអស់នេះ ជាក្នុងបំណងដែលលោកដែលបំប្រព័ន្ធដោយ ហើយមិនមែនស្រាវសំឡើង និងការយិត្តិយារមួយដែលត្រូវ ។

៦៩- លោកមានរូបការសេវាកណ្ឌ មានអំណោមសកិសម មានកិត្តិវាមលីលូរបានវិជ្ជាបោះប្រឈ័ណ្ឌ មានគុណភាពមិ លោកជាគារបំណងសកម្ម ប្រកបដោយគុណភាពមិខាយប្រព័ន្ធប្រុំបំប្រព័ន្ធគានអនុវត្ត ។ លោកចេះប្រតំត្បូរតត្រី លោកបានប្រើសកិល្បេះគិមានវិជ្ជាបាបចុះការបោះប្រឈ័ណ្ឌ ហេតុបានត្រូវ និងវិជ្ជាបំប្រព័ន្ធ ។ មិនតែបំប្រឈ័ណ្ឌ លោកចេះធ្វើសការបុរាណអាជីវកម្មទៀតដឹង ។

៧០- លោកមានការពិសោធន៍ការងារ លោកជាអ្នកប្រព័ន្ធ ជាអ្នកមានត្រូវ ហើយមានឈ្មោះលីលូរបាន ដោយសារសុវត្ថិភាពមិចំពោះជនានុជន លោកមានទេតកាសលីលូរបានត្រូវតត្រី លោកចេះធ្វើសការបុរាណអាជីវកម្មរិករាយតាម ចំណាំចំណាំប្រព័ន្ធដែលសេចក្តីត្រូវសម ។

៧១- ព្រះបានសុវត្ថិភាព (ទី១) បានបានលោកតាមវិធីសាសនា មកក្នុងស្ថានភាពជាគារបំណងត្រូវបាន ដោយជីវិកពិបុស ហើយជីវិកពិបុសបានកំពុំបំប្រព័ន្ធដែលបាន ។

៧២- ជាមហាកវិជ្ជិម ជាកំពុំលូរសប្បកបដោយទេតកាសលីលូរបាន ជាអ្នកប្រព័ន្ធដីលូរបាន ហើយដោយមានកិចំពោះព្រះមហាក្សត្រត្រូវ ។

សិរី៖) បានទទួលបានខ្លួនទាមដើសមរម្យ ពារពោញដោយសេចក្តីសង្ឃឹមជាប្រជាជាស្តីបណ្តុះបណ្តាល ។

៧៣-ដួងចិត្តនាពោរពោលដោយភកិភាព ចំពោះព្រះករុណាប្រាជបានស្ថូរវិនិច្ឆ័េកៈ ដែលជាលើនៅវិនិច្ឆ័េកមុនុយដើរីត្រា សាទាសិរី៖ បានទទួលអំណោយជាប្រព័ន្ធសុំឃាស និងរបស់ដៃទេ ព្រមទាំងគោរមុងរាជាណិបតីនៅអង្គម្រោះកម្មាធិរោង ។

៧៤-ជាមួកការអំណាចមួយដីសំខាន់នៅក្រោកក្រឡិក និងនោះទៀតទេ ដែលស្ថិតនៅក្រោមគ្រប់បុរាណ សាទាសិរី៖ បានកសាងនូវកសិលផលបុណ្យ ចំពោះប្រុងប្រាជិទ ដែលត្រូវបានកសាងឡើងនៅទីនេះ ដោយជីកត្រាបំង និងស្ថាបនកម្មដៃទៀត ហើយលោកបានប្រពិន្ទានតាមពិធីថ្មីបុណ្យនូវបដិមាននានាដែលបានសិរី៖ និងអាជិទណដៃទៀតទៀត ។

៧៥-នៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ លោកបានប្រពិន្ទានតាមវិធីបុណ្យ នូវព្រះសិរី លិង និងព្រះបដិមានពីទៀត ប្រាមទាំងបានកសាងប្រាសាទរលកិតុណុវិញ ដោយកំពងសិលា ។

៧៦-បន្ទាប់ពីបានថ្នាក់ដោយដែលអាជិទណទាំងបី នូវសម្បតីត្រូវប្រព័ន្ធឌានទាំងអ្នកបាហិប្បសស្រី និងរបស់ដៃទៀតទៀត លោកបានលើកទំនួប ជីកត្រាបំងទីក ដើម្បីស្ថិតមុនុយដល់តំបន់នេះ ។

៧៧-នៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ លោកបានប្រមិជ្ជមុលច្បាប់សម្បតីយានច្បិត ហើយបានថ្នាក់ដោយដល់ព្រះវិបាទព្រះនាមសរសើរ ព្រមទាំងបានកសាងស្រែទីក សូនច្បាប់ និងទំនួប ។

៧៨-លោកបានកសាងនៅក្នុងដើរវត្ថុការមកប្រព័ន្ធនេះ នូវអាស្រមួយ នៅក្នុងដោយស្ថាប់លោកដ្ឋានៗ លោកបានសង្គមក្រាលមួយពារពោលដោយគោរព ហើយជីកត្រី ហើយបានលើកទំនួប ។

៧៩-នៅវិសហរដែន លោកបានថ្នាក់ដោយសម្បតីត្រូវ ដែលបានសន្យាំដល់ព្រះអាជិទ លោកបានកសាងស្រែដើរិញ្ញបាន បានលើកទំនួប ហើយបានជីកត្រាបំងទីក ដើម្បីស្ថិតមុនុយនៅតំបន់ ។

៨០-នៅក្នុងដែនដើមមេយុបុរាណ លោកបានទទួលដើរិកមិមួយនៅក្នុងព្រះបាន ស្រីស្ថូរវិនិច្ឆ័េកដើរិកមិមួយលើក្នុងមេយុបុរាណ ដែលជាករដើមដែលនៅរង្វួគ្រកូលខាងមាតា ។

៨១-នៅក្នុងដែនដើមដើល លោកបានទទួលដើរិកមិមួយនៅក្នុងធម្មុតិ នៃត្រាបំមបារច និងនៅក្នុងព្រះពិយមាននៃទេស ។

៨២-ដីទាំងអស់នេះ ដែលបានដោយអំណោយ (ព្រះមហាក្សត្រ) បួនដោយការិញ្ញដ្ឋាន លោកបានថ្នាក់ដោយជាតុយដល់ព្រះវិបាទស្ថាបននៅវិសហរដែន និងបានជាលើនៅជាអំណោយដល់រង្វួគ្រកូលរបស់លោក ។

៨៣-នៅលើដើរិកមិនានានៅក្នុងនោះ (ជារបស់) រង្វួគ្រកូល និងនៅ (ដែនដើម) អមេយុបុរាណ លោកបានកសាងក្នុងមិមួយសម្បរណិសប្បាយ ហើយបានថ្នាក់ដល់ព្រះសម្បនៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ ។

៨៤-កាលបានប្រពិន្ទានរូបព្រះនាមសរសើរទីនៅព្រៃបុរាណ ឬចិត្ត នៅទីនោះ លោកបានថ្នាក់ដោយអ្នកបាហិប្បសស្រី បានជីកត្រាបំង បានលើកទំនួប ទីក ។

៨៥-នៅក្នុងបុរីកុតិ បន្ទាប់ពីបានស្ថាបនាប្រាសាគ លោកបានប្រព័ន្ធសាគ
បដិមាសវិធីឯង ដែលជាស្ថាដោយ ហើយបានថ្វាយសម្រាតិច្បាប់ជាប្រើប្រាស់
មានទាំងខ្ពស់បម្រិប្បុសស្តី និងរបស់ខែទ្រៀត ។

៨៦-លោកបានសុំអំណោយពីព្រះបានសុរីវិវាទ (ទី១) នៅដីកុមិនៃ
រាបុយទួល នៅក្នុងបុរីធម៌ឯងទូប់ ដែលត្រូវបានបង់ថាល លោកបានទទួលដឹ
កូមិនោះ ហើយថ្វាយដល់ព្រះវិបារព្រះពិស្បុរ នៅកុតិ និងបានផ្តល់វិញ្ញុ
គ្រួសរបស់លោក ។

៨៧-លោកជាប់សាថ់ព្រាតខាងបិតា និងព្រះព្រៀវត្រូវត្រូវកិវិក ហើយ
លោកបានក្រាបប្រាបីប័ណ្ណព្រះព្រៀវ ដើម្បីរួរនឹងសារព្រៀវ មានរឿនរៀងរារ -
រណីជាផើម ។

៨៨-ក្នុងការសាងសំណែនទាន់..... លោកបានស្ថាបនាប្រាស់រាប់រាប់
មួយពេរពេរទៅដោយច្បាប់សម្រាតិ ថ្វាយជាកុណុបការ៖ដល់ព្រះព្រៀវ ដោយ
ឧត្តិសថ្វាយចំពោះព្រះពិស្បុរ ។

៨៩-(លោកជា) មហាបុរសដែលមានបុទ្ទាពុកាតពិសេស ក្នុងប័ណ្ណ៖
ជាប្រះរាជត្រូវបស់ព្រះបានខុំយានិត្យវិវាទ បានទទួលបាននូវសកិដ្ឋាចិនិង
នៅខែមុខ និងពាក្យវិវាទនៅខែមុន្តរាយ ដែលជាហោននរសកិដ្ឋាចិនិងខែស្តីការ
អ្នកណាង់ ។

៨១០-លោកបានទទួលការគោរពពិភាគជនជានំនូវយោយ ដោយសារ
លោកមានប្រាសាប្រាសាអកិន្តុង លោកបានបង្ហាគតែបង្រៀនព្រះករណាប្រាស់បាន
ខុំយានិត្យ (វិវាទ) ប្រចុំបង្ហាគព្រះអគ្គិន បុព្រះកសុប្បៈហរដ្ឋិច្បាប់ព្រះពេទ្យ
ប្រពេទ ច្រើននឹងជាមួយនយោបាយ និងវិទ្យាសាស្ត្រដែលទ្រៀត ។

៨១១-ព្រះអង្គជាប្រះមហាក្សត្រិយ៍ដើមហាក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ ហើយ
បានរួរច្បាប់ទម្ងាប់នៅការប្រពេទិត្ត..... វិករយហប្បុច័យ បានទទួលអភិវឌ្ឍក
តាមពិធីបុលរ បានទៅជាអ្នកប្រាសាប្បុចុយូរប ព្រះអង្គបានធ្វើតារវកិច្ចគោរព
ដល់ព្រះរាជព្រៀបដោយផ្តល់រាជក្រឹត់ ។

៨១២-បន្ទាប់មកនៅក្នុងមន្ទីរប្រាសាគ (របស់ដៃយេន្ទបណ្តិត) ព្រះ
មហាក្សត្រិយ៍មានបប្បុច័យត្រកត្រកាល ផ្តល់នូវទម្រង់ និងសញ្ញានៅកិត្តិយស
ជូនវិញ្ញុបំផុត មានទាំងពិធីលើវិសោធន៍យភកត្តិវគ្គិកគគោល និងពិធីដែលទ្រៀត
ទ្រៀត ។

៨១៣-ប្រាសាគនោះត្រូវបានរចនាថ្មីជាមេដាយ រួបបង្កិតដើមីលាយ
ឆ្លាក់ជាប្រាសាគទូរជាទិចិត្ត ព្រះលម្អិត និងរំលែចដោយរបនារិនានា
ហើយតើមីនានៅ និកគិតដល់សោរណការពីក្រោមទៀត ? ។

៨១៤-មកដែលហើយដែលប្រាប់ យោងត្រូវកិច្ចិនូយូរធម្មោត ខ្លួនដែល
និងខ្លួនរចនា ព្រមទាំងគ្រឿងអលអ្មារដែល និងចិញ្ញនូយូរយគ្រឿង ។

៨១៥-ថ្វិកកិច្ចិតិមាស ជិតបក់ (កិត្តិយស) អាសន់កិដ្ឋិក ត្រូវដែល
មានរាយជាពេលក្រាលបី ក្នស់កិណ្តាត ។

៨១៦-គ្មានចរណ៍ប្រាស់ច្បាប់ទាំងគ្មានទីមគរ ជាគំររប់ពាន់គ្រាប់ មាន
ទាំងប្រជាប់លាងដែល មានថ្វិកកិមាស ការសិក្សាយ ព្រមទាំងខ្សោយនៅក្នុងមួយ ។
ប្រជាប់លាងដែលមួយ និងដើមពាន់ ដើមពានមួយ (ទ្រៀត) និងខ្សោយស៉ី ក្នុង
ស្ថាន់មួយ និង កន្លោះ ព្រមទាំងរបស់របភីដែកមួយចំនួន ។ បានទ្រៀប និង
ក្នុងស្ថាន់ទុកដាក់ដោយបែងចែកជាថ្វិកកិមួយ ។ មានវគ្គរប់ពាន់ ។

៩៧-ការដំណឹងការបំពេញបញ្ជាក់.....ខោអារ៉ារ៉ាប់បាន់បន្ទាស់ និង
សម្បូរកំពេកកំស្តីសមជាមុនក្នុងតិចីយ៉ា អារ៉ានៅថ្ងៃនេះមួយរយ ។

៩៨-សម្បូរកំពេកំស្តីសមជាមុនក្នុងតិចីយ៉ា ខោអារ៉ា៩០បន្ទាស់ ប្រែងកម្ពុជា
ក្នុងការប្រាយចំងកស្ថុមួយក្នុងការ ។

៩៩-គ្រឿងក្រអុប មួលុតែ ខាងខាង ប្រឈម១០ ខាងខាង
ប្រឈមខ្លះ១០ ខាងខាង ។

១០០-ធ្វើដាក់អស្សរដៃដើម្បីទី១៩មួនទេព (ត្រាប់) គុមានីយុយ១
ខាងខាង ប្រែងវេតិធនវិភ័យក្រអុប និងរំដែង២៥ ខាងខាង ។

១០១-មួលុតែ.....(រួចរាល់) លេខ៖ ១ ខាងខាង បុសកំស្តីសម និង
ប្រឈមខ្លះ១០ ខាងខាង ។

១០២-ទីកដមខ្លួនទន្លេការ៖ មានខ្លួនចិត្តក្នុងក្រសួងដោតត្រួតពេលមាន
(ប្រែង) ស្តីក្រអុប និងសិតិធម្មត្រដោក្នុងការ ។

១០៣-(បុស) ដែរគ្រឿងមួលុតែ ក្រវាយខាងខាង ផ្ទាក់ពុំ
៩.០០០ដុច្ឆេទ ។

១០៤-ដីសារ២០០ មានរៀងរាល់និងពិរិ៍ ប្រាយទាំងប្រព័ន្ធបែងឱ្យ
ក្នុងប្រព័ន្ធគណ្តឹង ដីកដោយពួកហ្មតុដី ដែលមានការងារ និងដឹងទៅ ។

១០៥-សេវាតំប្រឈម១០០ ហើយបណ្តាលសេវាទាំងនោះ មានសេវា
ត្រឡប់ក្នុង ដែលអ្នសរុបនៅក្នុង និងដីកដោយពួកអ្នកហ្មតុ ធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធ
សំឡេងប្រហិង្សេកណ្តឹង ។

១០៦-គោរពីមានបុក មានក្នុងចំនួន២០០ក្រាល ក្របិះ៩០ក្រាល
ចេរ៉ែម និងដីកចំនួនមួយរយៗ ។

១០៧-នាកីស្អោកពាក់សម្បូរកំពេកដើម្បីតាមរយៈ១០០រប កំងរដោយ
ទានីអ្នកប្រតាំងត្រី មានពិរិ៍ និងចិះ១០០ ព្រៃទេសចរណ៍នៃក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល
ចេរ៉ែម ដែលបន្ទីសំឡេងក្រុងដីរោះ ។

១០៨- មានត្រូវត្រី ៥០រៀង មានគ្រឿងយិនធ្វើពិសាន់ មានស្ថាន
និងគ្រឿងត្រួតពិនិត្យចេរ៉ែម មានក្នុងដែលមានខ្ពស់ប្រចិត្តស្រីរស់នៅទៅនោះ ។

១០៩-មានរន្ធបែះ២០០ ទីមេដោយសត្វគោដែម្បី ហើយពេរពេញ
ទៅដោយល្អ ប្រាយទាំងមានអ្នកបរិបេណែរបៀបរួចរាល់ ។

១១០-មានពួកដែរគ្រឿង មានមុខស្រួចស្រិលមួយមុខ៩.០០០ មាន
អារ៉ាសម្រាប់បុំ ប្រាយទាំងល្អដែលមានចំនួនការបំពេក ។

១១១-មានគោរពីដែរគ្រឿងទាំងមួយ ដែលដឹងជូន ហើយមានគោរ
៩.០០០ ក្នុងមួយបុំ ។

១១២-មានស្រួរអ្នករាប់បាន់ កំងរដោយប្រព័ន្ធតែម្រាប់បាន់ ។ របស់ទាំង
អស់នេះ បានត្រូវប្រចាំនាក់ដាក់លោកយោ ដោយប្រាយបាក្សត្រពិចិយ៉ា ដល់សមានីរោះ
ដោយប្រព័ន្ធបណ្តិត ។

១១៣-ទាំងនេះជាការរួចរាល់បន្ថែម ជាកំណែាយប្រចាំនាក់ ក្នុង
មួយដុង ដោយប្រាយបាក្សត្រពិចិយ៉ា ដល់ប្រាយបាក្សត្របស់ប្រាយអង្គ ។ នៅថ្ងៃពេល
មុខស្រួរសង្គមដីសម្បូរកំពេក និងប្រាយបាក្សត្រពិចិយ៉ា ពីកំណែាយដឹងបានចំនួនបុំនាន់មក
ហើយ ?

១១៤-ប្រាយបាក្សត្របានទទួលគារកិច្ចដីក្នុង ពិពេលបាក្សត្រពិចិយ៉ា
ហើយជាប្រឈមការដែរគ្រឿង នៅក្នុងទទួលប្រាយបាក្សត្រពិចិយ៉ា ក្នុងកំណែាយប្រចាំ

នាបារ ជាប្រចើងរោសដែរ ជាប្រចើងក្រអុប និងជាតុដៃខេត្ត ។ ព្រះរាជព្រំ
ដីស្បូរស បានធ្វើអំណោយជាទាន ត្រានឈប់ឈរដល់ព្រះវិបារកម្រោសរៈ និង
ដីស្បូរស វិបារដៃខេត្ត នូវសម្បត្តិក្រឡដៃសម្រួល នានប្រចើងមាសប្រាក់
ត្បូងរតន់ដែលមានតម្លៃដែលចាប់ចុះឡាយ ។ ព្រះរាជព្រំមានគិតជានិច្ចខេត្តដែលសុខ
ទុកអូកដឹងទាំងឡាយ ឈាកបានកសាងដឹងសម្ងាក់ ស្មេគិកទាំងឡាយតាមដែល
ដឹងនៅនាំ ដើម្បីសម្រួលដល់ក្បែនដីលី និងអូកទីដឹងដែលចាប់ចុះឡាយ ។

១១៥-ព្រះមហាក្សត្រពិឃិស្សព្រះប្បច្ច័យ ប្រកបដោយភ្លឺសោមនស្ថេ
និងមានចិត្តចំពោះព្រះរាជព្រំ ដែលមានបំណងស្ថាបនាប្រះវិបារ នៅលើដីភ្លឺមិ
របស់ឈាក ។ ព្រះអង្គមេដែលបានកសាងប្រពិន្ទានសិរិលិនដោយផ្លូវ នូវរាជ
អំណោយដែលបិបុរាណិ នៅលើដីនោះ ដែលព្រះអង្គបានហេរថា បុរីក្រម និង
និករតន់ ។

១១៦-ដោយមិនរៀបការកំណើនឡាយក្រឡើរករតន់ ដែលមាន
លក្ខណៈដូចនាមឈ្មោះរស់បុរីក្រណៈ ក្រឡើយោគ់ និងបុរីដៃខេត្ត ព្រះមហាក្សត្រ
នៅឱកាសធ្វើអំណោយជាមាស ត្បូងរតន់ដែលមានតម្លៃ មានចាប់ដីវិ
សេដាដើម ព្រះមហាក្សត្រពិឃិស្សពាល់ពាក្យសង្គ្រាប់ដីជាមួយដឹង ។ "សូម
ឯក" (ព្រះរាជព្រំ) សិរិដៃ យេប្បរិមិស្ថេ: បញ្ចាំនៅដីវិញ្ញននូវរស់នៅប្រាងដោ
ឡាយ ប្រកបដោយមហិទ្ធិប្បុទ្ធឌីបិទំនុការដែលបានក្រឡើយ ដោយភ្លឺតិនាម និង
ដោតជាបុរីក្រណៈដែលបានកសាងឡើងជានិមិត្ត ។

១១៧-ព្រះអាគិត្យ និងព្រះត្រាជំបានស្ថិតនៅក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង
(Ver seau) ក្នុងភាសី (Vierge) តុលភាសី ក្នុងភាសី មិនភាសី

(Poisson) ក្នុងភាសី និងមិនភាសី ។ នក្ខត្តយោតព្យាករណីស្ថិតនៅនៅក្នុងភាសី
(Sagitaire) ហិរញ្ញវត្ថុ: បានស្ថិតនៅថ្មីនោះគឺ ឆ្លាំបញ្ចាក់ដោយសញ្ញានៅ
(៩) បត់តែ (១) និង (៤) (គិត្យាំបំបុនយចិតសិបុប្បន នៃមហាសក
រាជ) ។

១១៨-ព្រះបានដោយភ្លឺក្នុងភាពដែល ។ (ព្រះ
រាជព្រំ) សម្បុដយវរមេស្ថេ: នូវដីភ្លឺមិ ដែលណាតស្ថិតនៅក្រោមឯកតីត្រីនៅ
ខាងមិស្បូរិ និងទិសដែល ។ ដោយបានកំណត់ទំហំ និងមានគោលសិមាង្ហាស់
លាស់ ។

១១៩-(ព្រះរាជព្រំ) ដោយត្រូវដីជាក់ដែលប្បច្ច័យរាក់ទាក់នៅ
ព្រះមហាក្សត្រពិឃិស្ស បានតបស្ថិសងគលូបារាជ់ស្ថោះស្ថិតចំពោះព្រះអង្គ គឺ
ជាកត្តាបណ្តាលឱ្យសេចក្តីចម្រុងចម្រិន ដោរសង្គមពីអបសគ្គនានា ដែលអាច
ប្រើបាននិងព្រះអាណាពិ ។

១២០-ល្អាយទិកដែលហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយគ្នាត្រាងខ្សោយ ហណ្តាលសីរី
មានសេចក្តីស្ថិស្ថាបានសត្វបានរួចចំពោះបទុមបុញ្ញ គឺជាកត្តិករិករាយសប្បាយដែល
ព្យាក្រាប្រាប់ដែលចាប់ចុះឡាយ ។ (ល្អាយទិកនោះ) ត្រូវបានកសាងឡើងជានិមិត្ត
របអគ្គចិត្តនៃការប្រពិន្ទុ និងកិរិយាបច្ចេកវិបស់ព្រះរាជព្រំ ក្រោមរូបភាពនៃ
សំណងទំនប់ទិក ។

១២១-ស្របតាមពិធីបុណ្យសាសនា មហាហុរសដែលប្បុរសបាន
ស្ថាបន្ទូរបបដិមា (មហាថ្មប្បុណ្ឌ) ហិរញ្ញវត្ថុ: បានស្ថាបន្ទូរបបដិមា
(ព្រះមិនិ) សិរិកំរិលី: សិរិក្រសម (ជាប្រជុំបដិមា) នានបច្ចានកាតេដើរព្រះ
ប្បុណ្ឌ ស្រីព្រះវិនិ និងព្រះសិរិ: ។

១១៣-កាលណាតានយើត្សូវដីវាការសំនៅដីលូបរ៉ែពេជ្យ ជារបស់ពី
មួយនៅលើដែនដី បុគ្គាស់តែបន្ទានសុវត្ថិភាពឃើយ បុគ្គលូត្រប់របស់មនាន
ស្ថារតិសុប់សេរីម ហើយដឹងចិត្តនាប្រជាជាបិសុម្រចំពោះសុតិកតា ។ ទ្រព្យសម្បត្តិ
របស់ព្រះសិរី: និងបណ្តាលឱ្យមានមហនុរាយដល់នឹងទាំងឡាយណា ដែលប៉ុង
ប្រាប្រាកែងប្រើពួកចុះឈរកទៅ ។ (ផ្លូវទេរិញ) គឺនឹងទៅដាច់នសម្បូរធនិ
មានសេចក្តីថ្លែងរុនវេរិន កាលណាតេប៉ុងប្រាប្រាប្រាប់យអំណោយចំពោះ
ប្រាប់សិរី: ។

៥-ខ្លឹមសារអគ្គិសនិកាមានីក Ka ១៤ (អ្នកឈ្មោះ) ពាក់ព័ន្ធ

នឹងសារការរបស់ប្រាប់មានសុវត្ថិភាពទី១ ឆ្នាំ៩៩៦ នៃមហាសក្រាស

១-“នាយកំណែលនៃមហាសក្រាស ប្រាប់កិតខែមិតសិរ ថ្ងៃទី៨ ប្រាប់
ករុណាប្រាប់បានកម្រោះតែងកំតុងអញ្ចក្រិសុវរិស្សរម្យទេរ: ប្រាប់អន្តោះស្រួចកង់ទៅ
ប្រាសាទប្រាប់មិខ (នាយកាមិក) សិលាតជាក់នៃប្រាសាទស្រីដែយប្រ
(ក្នុងអង្គរពំ) ទីបន្ទោះពេលនោះ ប្រាប់អន្តោះប្រាប់បន្ទូលដល់មន្ទីរកំស្មុង ។

២-មហាផ្ទៃជាមធិការគុណាទោស ប្រាប់បញ្ហាដីរិចញ្ចាប់បន្ទល ដល់
ប្រាប់កំស្មុងសិវបាត ជាថោក្រមច្បាក់ត្រីធនិ ដល់ព្រះកំស្មុងកុតិវង ជាថោក្រម
ច្បាក់ចេត្តវី ដល់ម្រតាប្រាប់ខ្លួនដល់ស្មោះ: ជាមធិការគុណាទោសច្បាក់ត្រីធនិ និងដល់មន្ទីរ ប្រតិ..... ។

៣-ម្មោះ សេរីម ការបកប្រែសិលាទីកុបកុចំប្រាបុ និងសិលាទីកុកុកកំដែកាសាទខ្លា
និងសំស្តីត ហកប្រែសម្រួលសម្រាប់ដីឡានាយកាសាទាតី នៃរាជបណ្តិតសកាកម្មជាថ្មី។
លេខ៤. ខេកត្តា ឆ្នាំ១០០៣ . តូលាន ។

៣-ច្បាក់ត្រីធនិដីមីប្រើគិតិស្ថាបន្ទាប់រាជរាជសនននៃនេះ ពួកម្យទេស
ប្រើគិតិចិត្តឯកជាយដ្ឋានលំព្រះព្រៃណ ពិធីបាយដ្ឋានលំព្រះមាតា គិតិចិត្តឯកជាយ
សុវណ្ណាលិងមាសបរិបុណ្ណិសំគ្របូណ្ណិ ។ (ផ្លូវកុងទីនោះ) សិនមានមហាបាប
ណ្ណិត ដែលបានមកដូចជា មានជាការិតធម្មក្រុងអញ្ច ។

៤-វិទ្យាបណ្តិតព្រះកម្រោះតែងអញ្ចក្រុង ដែលនិមួនមកត្រីធនិបុណ្ណោន
សុវណ្ណាលិង ដ៏កាលនោះពិតប្រាកដ ។ នាយកំណែល មហាសករាជមានដីមក្នុង
នៃតំបន់ម្យទេស ដោយនៅទិនបសិម ទល់និងស្រួកចាស់ ស្តីនិងច្បល់មក
អំពីតំបន់សុង ទៅទិនបត្រ ។

៥-ឬសុវេន ដោយទក្ខុមកណែនិងស្រួកបិទាម្យក្រុងអញ្ច ដោយបុពិធី
រាជដល់ក្រុមុខត្រូវ ដោយឧត្តមជាបសុវេន ។ ដីទាំងអស់នេះ ត្រូវបានទិញ
ដោយម្រតាប្រាប់ខ្លួនស្រួលប្រាប់ខ្លួន ។ ស្រួកចាស់ក្នុងរណ៍ក្នុងទិនបុរាណ:
ដីម បានអបអរសាទដីមីទី (ដីទាំងនោះ) ។

៦-ពីឈ្មោះ រាបមធរៈ រាបប្រើបាសិរៈ រាបចុមិ (ផ្លូវកុង) ចំណោត
ដីមីគិតិស្ថាបន្ទាប់កំស្មុងអញ្ច ស្រិលក្សិបិទិរមិ ។ កំស្មុងអញ្ចពីឈ្មោះ ហើយ
គិតិចិត្តឯកជាយដ្ឋានលំព្រះព្រៃណ រាបមធរៈ រាបចុមិ ព្រមទាំងដល់
គ្រឿង ។

៧-បស់ម្រតាប្រាប់ខ្លួន ស្រិលប្រាប់ខ្លួន ដីមីគិតិរាជការ
(បង់ពន្លេអាករដល់យុវវំព្យះរាជក្រោម) ។ ទ្រព្យដែលមានគិតិក្នុងចានប្រាក់
ប្រាប់ទេននៃមួរឯក សម្បុកបំពេក់ទោបទយោ សម្បុកបំពេក់ចំរាយ ឈោះ
សំព័ត៌អំពេល់ពាហបនាស់ សត្វពាហនេ: ពេង១ (ពោ) គ្រាន់១ នេះដើង១ (វិត្ត)
ចូរចេះ (ពោតិក) រោទិះ (និលិកិក) បទិក៖១ ។ ដីមិ (លាតសិនិង) ដ៏

រប (តំបន់) ហាងយោះ.....សម្បៀកបំពាក់ទោប..... ។

៨- (ឡៅតិក) វ៉ាទិ១ (ផូលិក) បងិត៖ ១ ដីកុមិ (ណាកសនឹង) ដែរប (តំបន់) ហាងយោះ.....(សម្បៀកបំពាក់) ទោប.....ព្រះកំស្ថុងអញ្ច ស្រីលក្បីបតីរម្ចិទ្ធផីរបបពីត្រូវបាបិត (ជាម្រី) សមភានីរីតិ ស្អុក..... ។

៩-.....(វត្ថុធ្វើពិ) ប្រាក់១ (វត្ថុ) ស្ថាយប្រាក់១ ដីរឿយុល១ (សម្បៀកបំពាក់) ទោបទោយោ ។ (គោ) សម្បាប់ដ្ឋែកទីរឿយុល (ធ្វើមួប អាបារជួនអ្នកមួនអ្នកការ).....រើយព្រះកំស្ថុងអញ្ច ស្រីលក្បីបតីរម្ចិ ។

១០-ទិញដីកុមិសុងដល់របអ្នករាបទេ ជាស្ទាំព្រះក្រឡាបន្ទំថ្នាក់ទិ ចេញ រាបតស្សារ រាបអាត វិក្រាន ។ ដីកុមិ ដោយទក្កុណាគារសនឹងដរបដល់ គោល (ព្រំប្រទល់) នៅដើមអំពី ។ ដោយបុពិ (ដីលាកសនឹង) ដរបច្ចោល ដែលសិតជាប់ក្រឡា ។

១១-ដុតស្រី ។ ដោយឧត្តម (ដីកុមិ) ជាប់ព្រំប្រទល់និងរំស្រកបិ ។ ដោយបសិម (ដីកុមិ) លាសសនឹង ដរបដល់ចុល់ ។ ព្រៃសម្រាប់ទិញទិកិត្ត ក្នុង ចានប្រាក់ទេមន់ទីរីង ធមិន មាសមិន (សម្បៀបំពាក់) ឯកឈើយោ ។ (សំពត់) អំពី១២០ ដែលត្រូវឱ្យរាបតស្សរោករោះ និងរបអាត ។

១២-ក្នុងបានប្រាក់៤ (ខ្សោយ) គ្រុលាយដែ១ វត្ថុដុ (មួយ) ទមន់ទីរីង ១០ធមិន មាសទីនិង (សម្បៀកបំពាក់) ទោប (មួយ) បន្ទាល់ (សម្បៀក បំពាក់) ព្រំបានទោយោ (ផូលិក) ទិកបំន់ (មួយសម្រាប់) ដែលត្រូវឱ្យដល់រប អ្នក រាបទេ ។ នាស្ទាំពាក់នៅមហាសករាជ ព្រះកំស្ថុងអញ្ច ស្រីលក្បីបតីរម្ចិ ។

១៣-ទិញដីកុមិ និងកំពី ពីរបស្សីយោះ និងរបច្ចុមិលាល នៅ ស្រុកលំសុត ដីមួរឯកបន្ទារ (រូបបងិមា) សិរិលិន្ទនោះដើរីកំ ។ ត្រូវអាចរាយដែល ស្ថាយបន្ទារ (រូបបងិមា) គឺម្រាព្យូខ្លាព្យ ។ ព្រះក្រឡាបន្ទំរឿយុល

១៤-ដល់របស្សីយោះ និងរបច្ចុមិលាលនៅស្រុករលំសុត និង ព្រោសនារទាំងនេះដើរីកំ (ឡៅតិក) វ៉ាទិ១ (ផូលិក) បងិត៖ ១ សម្បៀក (បំពាក់) ២០ (សំពត់) អំពី៧ពេលិស (មួយ) បន្ទាល់ (សម្បៀកបំពាក់) ព្រំបានសិ១ បន្ទាល់ ។ (គោ) មានព្រះកំស្ថុងអញ្ច កន្លែវ (អណ្តិ៍ព្យ) ទោធ្លើអំណែងយាន់ ដល់អ្នកស្រុករលំសុត (ហើយ)

១៥-អបអរសាខដល់អ្នកស្រុករលំសុត ដីមួរឯកពេទាំងទ្វាយដល់ ដីកុមិរបស់ខ្លួនដល់ព្រះកំស្ថុងកន្លែវ ពីដីរឿយុល១ ដីរីកំ សែះ១ ។ ព្រះ ព្រះឱ្យដល់កំម្រតាព្យូខ្លាព្យ

១៦-កំទុកទិក (ដែលជា) សាច់ថ្វីនិងព្រះកំស្ថុងអញ្ច កន្លែវ ពីគោ គ្រារ៉ែ ។ ម្រតាព្យូខ្លាព្យក្រឡា (ដែលជា) វិនុប្រកុល និងព្រះកំស្ថុងកន្លែវ វិត្រី (គោ) ឱ្យប្រអប់បន្ទាល់ (មួយ) សម្បៀក (បំពាក់) ធមោ កាបិតិវីង មាំ (មួយ) ។ ចំពោះព្រះ

១៧-កំស្ថុងអញ្ច កន្លែវ (គោ) ឱ្យ (របស់) ក្រារ៉ែ (ហើយ) មានការសម្បាប់ក្រិះ១ ដីមួរឯកបំពាក់ ដីមួរឯកបំពាក់ ជួនដល់ព្រះកំស្ថុងអញ្ច កន្លែវ ដល់ម្រីប្រតាព្យូខ្លាព្យ និងដល់មេទៅពេលពេញទាំងទ្វាយ ដែលជាបក្សសម្រេច របស់ព្រះកំស្ថុងអញ្ច ដែលមក

១៨-ប្រុបអាបារ ។ មានឱ្យ (វត្ថុ) ផ្ទាល់សរុប.....សម្បៀក (បំពាក់) ២០ ។ ឲ្យដល់អ្នកបំពាក់ នៅមហាសករាជ ខាងខ្លួនខែមាតិនី ទីប្រោះ អង្គធ្វើពិធីបុជាយុទ្ធដល់ រីកដល់ព្រះមាតាបិតានោះដើរីកុមិន្រោះ ។

២៩-ហើយធ្វើបុណ្យផ្លូវរំលែកលិខិត (ស្មុក) ប្រាជសុរោង ។ ព្រះកំស្ថឹមកន្លែងវិញ្ញាបន្ទាន់ត្រូវអាណាពីពាមករួចបំបែកដាយដូច ព្រមទាំងធ្វើការជំនួយ ធម្មាត មហាបណ្ឌិតជាន់ ដែលមានជាតាមទៅ ប្រាជកំស្ថឹមអញ្ច ស្រីឡាងដិបណ្ឌិត ដែលជាប្រែកប្រែ ដើម្បី

២០-ធ្វើធិបុណ្យដាយដូចលំប្រែកប្រែ ព្រះកម្រោះអញ្ច កិមបុរោះ ធ្វើ (ជាប្រែកប្រែ) បុណ្យដូចលំប្រែកប្រែករៀបចំ នៅអញ្ច ភាគធិបុណ្យ ឬ (ជាប្រែកប្រែ) ឱ្យបំបែកធិនុស្សរំលែកលិខិត ហើយព្រះកំស្ថឹមអញ្ច ចោរក្រមច្បាក់ក្រិះ ព្រះកំស្ថឹមអញ្ច កំស្ថឹមអញ្ច ចោរក្រមច្បាក់ក្រិះ

២១-បានអាណាពីពាមកន្លាបន្ទា (ធ្វើចំណារ) ព្រះរាជសាសន៍នេះ ជាមួយម្រោគតាមខ្លួនឯងឈ្មោះ ជាអធិការគុណកោស (ជាមួយ) ម្រោគខ្លួនឯងឈ្មោះ ជាសមាជិកគុណកោស ព្រមទាំងអស់មហាបណ្ឌិតទាំងអំពី មាណកនេះ ។ ទីបុរាណ ប្រាជកំស្ថឹមអញ្ច នូវ

២២-ពោលពោកស្នូលប្រឈឺជាន់ ចំពោះមុខព្រះមណ្ឌលដើម្បីឱ្យ (អ្នកស្មុក) ច្បាយដិកមិរស្តីតម្រៃដែលព្រះកម្រោះអញ្ច ព្រះសិរិលិខិត នៅឯមទ្វារទេស និងដែលព្រះកំម្រោះអញ្ច សិរិលិខិតនៅក្នុងទាំងពីរ ដោយឱ្យធ្វើសំណង់ គោលព្រមប្រទល់ដោយទិសបុព្ទិតិ គិតិជីន

២៣-ត្រូវកំពង់ដោយអគ្គិយៗជាប់និងដិកមិក្រការប ។ នៅឆ្នាំ៩៣៣ និងបានការដ មានរំលែកប្រុកបានឈ្មោះ ពោលសំ (គំនិត) ជាមួយរំលែកប្រុកបានឈ្មោះ (ហើយ) ឱតខំតាំងចិត្តជាមួយប្រសាដំប្រាជកំម្រោះអញ្ច កំតូនអញ្ច ។ (ព្រះអង្គ) ប្រើឱ្យពិនិយទោសដោយយកដិកមិនិងព្រះ (វិបារ) សុខាភិស (កសាងដោយយោគក្រសី) តាម ត្រូវហើយដែល

២៤-រំលែកប្រុកបានឈ្មោះ (ប្រាជ) ឱ្យដែលព្រះកំស្ថឹមអញ្ច សិរិលិខិតិ រដូច ។ ព្រះ (មហាក្សត្រពិយ) ប្រើព្រះកំស្ថឹមអញ្ច សាបនាបានឈើដិកមិតិនៅ ប្រាសាទនោះ នៅកន្លែងគម្ពល់ប្របដិមាប្រោះពុទ្ធម ។ អាចរារដែលមក

២៥-សាបនាប្របដិមាប្រិលិខិតិ គិតិព្រះកំម្រោះអញ្ច យុទ្ធប្រម ។ សមាជិកគុណកោស ដែលមកសង់គោលដិតិ កំស្ថឹមយនប ជាអធិការគុណកោសច្បាក់ក្រិះ ព្រមទាំងក្រឡាបពិរិះមានច្បាក់ក្រិះ ។ ចំណួនដិកមិ ដោយទិសបសិទ្ធិមាប់ (ដិកមិ) ជាលេយ

២៦-ដោយទិសបសិទ្ធិមាប់ដិកទាបបុរោះ ជាប់ (ជី) សុកបសិទ្ធិមាប់ដិកទាបបុរោះ ជី ត្រាច ដោយទិសបុព្ទិតិ ជាប់ចូររាយ (ជី) សារុងដោយទិសឧត្តរ (លាតសត្វិង) ដីកបវ្រាប្រើដែលជាប់ដិវចនាបុរោះ (ហើយ) ដល់សិន្តត្រឡប់ វិនិយកទិសបសិទ្ធិមិនុ ។ គិតិ (ជាប់) ដែល

២៧-ព្រះកំស្ថឹមអញ្ច ក្រិះលក្ខិបតិរមិឱ្យដែលកុទំ (ប្រុស) នៅថ្ងៃ (ជី) សុកអន្តាស ដើម្បីធ្វើតំបន់ក្រុីឱ្យអប់រំការ នៅក្នុងការចូលឆ្នាំ ដល់ព្រះកំម្រោះអញ្ច សិរិលិខិតិ នៅឯមទ្វារទេសនាង្វេំគោទ នៃមហាសការណ មានវាបាល ជាសាយដប់កុមិ និងជាមត្តិរករាសម្បៀកបំពាក់ព្រះនោះស្មុក

២៨-ត្រាចខ្លួលមាសដិតិ (គិតិប់) ឥឡូវពេលឯង ដល់ព្រះកំស្ថឹមអញ្ច សិរិលិខិតិរមិ ដើម្បីបង់ពេន្ធអាករដល់រាជការ ។ (ទាំងដើមទាំងការ ត្រូវសង) មាសលិខិតិវិញ បុរីនុអត់មាសឱ្យ (កំសុខចិត្ត) ឱ្យដិកមិនិងស្មុក ត្រាច (ដល់ព្រះកំស្ថឹមអញ្ច សិរិលិខិតិរមិ) ។ ប្រទល់ដិកមិនោះដោយទិស

២៩-បុព្ទិជាប់ដិកមិដូងបន្ទាន់ ដោយទិសបសិទ្ធិ (លាតសត្វិង) ដែល សុរោង ដោយទិសបសិទ្ធិម៉ែល (ជីមាត់) ត្រូវកំរុង ដោយទិសឧត្តរម៉ែល

(ដីរឿង) រំលង ឬ (សមាជិក) តុលាការ ដែលមកសង្គ់គោលដឹកមិនខាងក្រោមតាមខ្លួនរីរ

៣០-គ្រាមសមាជិកតុលាការគឺម្រោញខ្លាតព្យូរស័យ ដែលជានាយកសម្រួលកប់ពាក់ព្យេ និងមហាសកវាង ព្រះកំស្បុំអញ្ញត្រស្រីលក្ខិបតិវិធី ទិញដឹកមិមាត់ចង្វាត់រាបដូ ស្មុកប្រុណីយ ជាមន្ត្រីទួលបន្ទុកមនតកិន ។ ត្រួរ

៣១-សម្រាប់ទិញតី ក្នុងចាន់ប្រាក់ទេម្បន់មេដ្ឋាន ជាព្យូរទេម្បន់ទៀត ឬនិង កុលភាគដីសេវាឌី (ផ្ទិល) បទិន់១ សម្រួល (បំពាក់) ១០ ។ ព្រំប្រទល់ដឹកមិនខាងក្រោម ដោយទិនបសិមទល់ដី (មាត់) ស្ថិនមាត់ចង្វាត់ និងដឹកមិចម្បារសំដោយទិនបសិក្សិណា (លាតសន្តិសុ) ដែលដឹកមិនបាន

៣២-គនៈស្ថិសេវាឌី ទល់ដឹកមិរបស់ព្រះកំស្បុំអញ្ញត្រជាប្រាប់ដោយទិនប្បិទល់ដីទ្រូវការសំស្ថាប់ ជាប់និងដីរលំពេ ដោយទិនបសិក្សិណា (ដីរាលិកសន្តិសុ) ចូលស្ថិនទេម្បន់ទិនបស់កំស្បុំដល់ខ្លួន ឬ ឱ្យដីរលំពេដ្ឋាន និងមហាសកវាង

៣៣-កំស្បុំមលូយខិនសំបាននឹងព្រះកំស្បុំអញ្ញ ស្រីលក្ខិបតិវិធី (ហើយ) និយាយថា តីខ្លួនកំស្បុំមលូយគឺជាដោលខ្លាមក្រោតត្រាណេតិកដីនេះ គឺជាក្រុងក្រុមដីព្រំអកដោយអំណោច ឬ កំស្បុំមលូយកំប្រើប្រាស់ខ្លួន ។ ព្រះកំស្បុំមលូយកំប្រើប្រាស់ខ្លួន

៣៤-នៅក្នុងប្រើនេះទៅ ឬ ព្រះកំស្បុំអញ្ញស្រីលក្ខិបតិវិធី កំចាយក្រុមដីនេះដែលជាក្រុងក្រុមដីព្រំអក ដោយដីរលំពេដ្ឋាន និងមហាសកវាង ។ កំស្បុំមលូយដល់ខ្លួន ដែលមានដឹកមិនខាងក្រោមតាមខ្លួនរីរ

បញ្ចាក់ថា ព្រះកំស្បុំអញ្ញធ្លាក់ជាម្មាសដឹកមិនខាងក្រោមពីយើងដីរលំពេយ៉ាងខ្លាំង និងកំស្បុំមលូយ (ហើយ) ត្រាយៗបង្ហាប់ស្ថិសិរិតុល់ដីរលំពេតុលាការ

៣៥-កំស្បុំមលូយខិនរាបដូ ស្មុកប្រុណីយដែលការការបែងដីនេះខ្លួនមួនឡើងការនៃកីឡា ឬ រាបដូចារ៉ាកីឡា និងកំស្បុំអញ្ញស្រីលក្ខិបតិវិធី ។ ព្រះសការបើស្ថិកាត់ទោសហើយពិនិត្យរាបដូ ។ ពេលនោះ

៣៦-រាបដូស្ថិមីរាបនៃរៀន ដោយថ្មីត្រូវទៅនំអស់(និង) ដីរលំពេ សិទ្ធិការការបែងដឹកមិនខាងក្រោម ដីរលំពេកំស្បុំអញ្ញស្រីលក្ខិបតិវិធី ។ ព្រះរាជ អាជ្ញាតា គីព្រះកំស្បុំអញ្ញស្រីលក្ខិសិរិបាន ជាថោក្រមថ្មាក់ត្រីឱិ ព្រះកំស្បុំអញ្ញសិរិបាន ជាថោក្រមថ្មាក់ទោ កំស្បុំក្រុង

៣៧-ជាអធិការគុណការសង្គ្រោះកំចាយក្រុមដីនេះ ម្រោញខ្លាតព្យូរស័យ ជាអធិការគុណការសង្គ្រោះកំចាយក្រុម ។ ព្រះក្រុម ព្រះមហាក្សត្រពិយៗដឹកមិនខាងក្រោម នូវរូបដីមានលំព្រះកំស្បុំអញ្ញស្រីលិន្ទ (ទំហំ) ពីរហត្ថនោះប្រាសាគម្មាន

៣៨-ព្រះក្រុមព្រះមហាក្សត្រពិយៗបើស្ថុំអញ្ញ ករ៉វនិត្យ ជាថោក្រមនិងក្រឡាងបញ្ញានៅកំចាយក្រុម ទៅកោះហោះ (ជីថប់) ត្រាយពិនិត្យ និងបរសជាប្រជានេស្រីបន្ទរប ដើម្បីមកសំដោយស្ថានវគ្គលំប្រទល់ដឹកមិនខាងក្រោម ។ ពេលនោះព្រះកំស្បុំអញ្ញខ្លួនឱ្យតាត ធ្វើសាក្សិដោយចិត្តរំកើបពេក

៣៩-កំចាយក្រុមដីរលំពេ ២ តាមនេះប្រាក់ទេម្បន់មេដ្ឋាន (ប្រអប់) នូវបានក្រុមដីនេះទេម្បន់ទៀត នូវក្រុមដីនេះដល់ខ្លួន ស្ថក (មួយ) ឬ កំស្បុំដល់ខ្លួន ដែលមានដឹកមិនខាងក្រោម

សិតនៅទល់មុខជីវិតិ (បានមកពីរបៀបផ្ទា) នៅសង្គែតាល ហើយស្ថឹងអញ្ញ
រវាងទីក្រុង កំត្រូវបានកុណាប្រាប់មហាក្សត្រិយ៍ប្រើបាន

៤០-សង្គែតាលដោរចំណួនជីវិតិនៅថ្ងៃយប់ព្រះកំម្រោះពេងអញ្ញ សិវ
ឈូនស្ថឹងអញ្ញព្រះរាជអាជ្ញាតា ។ នាផ្ទៃទំនាក់នាក់ នៃមហាសករាជ រាបនៃ ជាម្រី
បម្រើការរំង់នៅក្រុកតំពុន បានធ្វើឱ្យជីវិតិតំពុន

៤១-ដល់ព្រះកំស្ថឹងអញ្ញស្រីបុរីមិន្តិ ។ ព្រំប្រទល់ជីវិតិនៅ
ដោយទិសបុរី ជាប់និងជីវិតិកំម្រោះពេងគត់ (ប្រាសាទ) សិវបាន ដោយទិស
ទក្វិលទល់ជីវិតិដូច ដោយទិសបណ្តិ៍មដីរបជ្រើនដែរយ

៤២-ទិសឧត្តមដែលបាន (ដី) តាន្វាតខាងដើម្បី ។ ប្រពេជែល
ព្រះកំស្ថឹងអញ្ញរីដល់រាបនៃក្រុកតំពុន (កុណាបាលការដី) រាជទី១ ទម្ងន់...ជុំ
(ដីល) បទទី១ទម្ងន់ជុំ ។ នាផ្ទៃទំនាក់នៃមហាសករាជ មួយកើតខែ
អាសាត ថ្ងៃ សុក្រ

៤៣-ព្រះករុណាប្រាប់បាន កំម្រោះពេងកំពេងកំពេងអញ្ញស្រីបុរីមិន្តិ
នៅ: ស្មូលប្រជុំជំន៉ែប្រាសាទចត្តមួល (ដីត្បាងទីក) ព្រះសិលាតជាកន្លែ
ព្រះសិជីយប្រជី ដើម្បីមានព្រះបន្ទូលដល់ព្រះកំម្រោះពេងអញ្ញស្រីបុរី
ជិបណ្តិត

៤៤-ប្រើ (ឱ្យ) បន្ទាប់ដែលប្រពេញនៅខ្លួនបានប្រពេញបាកឃ្លោះ ស្មូល
ចាល់អ្និទទិនបុរាណដី ព្រមទាំងវិមានប្រពេញបាកឃ្លោះ រាបទេរោ រាប
ប្រពេញសិរី: ស្មូលចំណាត រាបនៃក្រុកតំពុន ជាម្រីបម្រើការរំង់ដីរាបអូក

៤៥-ស្មូលស្ថឹងអញ្ញព្រះប្រពេញដី រាបពេញរារារ: រាបនាយក: ស្មូល
បណ្តិត (យុទ្ធជន) វិកាត្រូវដើមប្រាស់ប្រើ ឱ្យតែងតាំងអ្នកទំនេះ ឱ្យ

ទោជាម្រីទីនៅ បំពេញដោរកម្ម នៅព្រះក្រុងរាជចិក: (ក្នុងព្រះរាជរំង់)
ក្រុងប្រើប្រាស់ប្រជុំប្រពេលមួលត្រួត (រួមស់) ជាមួយព្រះ

៤៦-កំស្ថឹងអញ្ញស្រីបុរីមិន្តិ បំពេញកិច្ចការរាជការពេមូយ
(មានប៉ែនទេដារគ្រប់ដែក) ជាមួយវិមានប្រពេល ព្រះកំស្ថឹងតាមអនាគត ។
លើកណា វិមានប្រពេលព្រះកំស្ថឹងអញ្ញរក្សារកិច្ចការសមិទ្ធិកម្ម (ប្រពេលមួលត្រួត
និងសំណង់) របស់ព្រះកំស្ថឹងអញ្ញអស់អ្នកទំនេះកែ (ព្រះ)

៤៧-រក្សារកិច្ចការសមិទ្ធិកម្មរបស់កំស្ថឹងអញ្ញ ឪវិជ្ជរំងុយប្រពេលព្រះ
កំស្ថឹងអញ្ញ បានជាដុំប្រែ: ព្រះថាមអស់អ្នកទំនេះ សិនបានឱ្យជីវិតិរបស់ខ្លួន
ស្ថិត្រា ដើម្បីស្ថាបនាប្រាសាទ សាយកសលដលូលូលូរក្សារកិច្ចការសំឡាយ ជាមួយនិង
ព្រះកំស្ថឹង

៤៨-អញ្ញស្រីបុរីមិន្តិ ។ នាផ្ទៃទំនាក់នៃមហាសករាជ ក្រោជ
ខែបុស្ស ថ្ងៃសេវា មានខ្លាប់បាលព្រឹទ្ធទាមរោង (ស្មូល) កំណែតមោល និង
លោកស្រីតែងតែ ជាយាយរបស់ខ្លាប់បាល ជាអភិបាលនៃក្រុកតំនេះទេ ព្រមទាំង

៤៩-ខ្លាប់បាលឈ្មោះ លោកស្រីខាងក្រោម ព្រមព្រំងគ្មា ជាមួយគ្រាម
ព្រឹទ្ធរី (ស្មូល) ដីឈ្មោះរាបស្មូលជាមួយខ្លាប់បាល អ្នកស្មូលបុរីបងីឈ្មោះ យោ
ហន្យកាម យោកគ្នាស ដើម្បីឱ្យជីកំណែតមោលដល់ព្រះកំស្ថឹងអញ្ញ

៥០-ស្រីបុរីមិន្តិ ។ (ប្រពេលមួលត្រួត) ប្រពេលបុរីកិច្ចកិច្ចវិស័ិក ១៣០ និង២៤០
ព្រមទាំងកំពើបញ្ជាផនវេទ ។ ជីវិតិដែលប្រវែងបានឱ្យតីមាន
បណ្តិត ១១៨ និង៣៤ ។ សមិទ្ធិកម្មនិងកុសលូលូរក្សារកិច្ចកំស្ថឹងអញ្ញ
ស្រីបុរីមិន្តិ ថ្ងៃយប់ព្រះកំម្រោះពេងអញ្ញ

៥១-សិរិលិន ឯកចំណោម គឺអ្នកប្រជិទាសាទានឹង គោ អង្គរធ្លី សម្រាប់បុណ្យបញ្ជី (បិយ) សម្រាប់ពិធីបុណ្យបញ្ចប់ឡើង គឺអង្គរធ្លី ។ ការសម្រេចបញ្ចប់ឡើងអាមេរិកសាមួលសង្គម ដ៏ខ្ពស់ មិនមែនបានបញ្ចប់ឡើង ។

៥២-វិសាងដែលដែលបញ្ជីមកដ្ឋាកការនៅទីនេះ វិអ្នកដែលបញ្ចប់ឡើង រក្សាការសម្រេចបញ្ចប់ឡើង ។ ទៅបិជាសាធារណ៍ឡាតិកី ទៅបិជាអ្នកដែឡើកី អ្នកទាំងនេះ សិនមានកុសលិចចិត្តបញ្ចប់ឡើង ។ នូវអ្នកដែលបំផ្តៀបញ្ចប់ឡើង រក្សាការសម្រេចបញ្ចប់ឡើង ។

៥៣-អ្នកនេះទៅសាយទុកនៅស្ថាននរក ដីរាយដែលបញ្ចប់ឡើង ការិក្សា និង ព្រះចន្ទនៃលិខិតមាន ។ នានាំពេល នៃមហាសកាណ ប្រពាណុខាណាព្យ សិរិន្រោះ លួក នៅក្នុងវិសាង ដែលជាអភិបាលនៅបំផ្តុករិភុក បានឱ្យក្រិមិបុរសកា.....

៥៤-ដែឡើកី ឯករាជ្យរាជបុរៈ ដែលបញ្ចប់ឡើង អ្នកដែលិនិម្យ នេះ ។ ការដែឡើកីដែលបញ្ចប់ឡើង គឺស្រីរកន្លាស ប្រាក់៩០០ប្រឈមបញ្ចប់អនុញ្ញាត ក្នុងមួយតុល ដែលត្រូវដែលបញ្ចប់ឡើង ។ ឈ្មោះភូមិនេះ

៥៥-គិចំណោម ។ តម្លៃ គឺយកកំរែ យោកន្យាន យោកកំបែ យោក ព្រោះ (យោកកំបែ) ។ ភូមិមួយច្បៃត ឈ្មោះភូមិគូចុលរក តម្លៃ (អ្នកដែល រក្សា) គឺយោកប្រុទយសិរី ដែលមានកុន្មប្រុសនៅកំ ។ នេះ (គឺ) ប្រពាណុខ្លួន

៥៦-វិវន្ទរិលួក ដែលបានកើតឡើងនៃស្ថាន (ជាកុន្មប្រុស) របស់ ព្រះកំស្មើអាមេរិកសិលក្តិបិតិវិមិ ។ សមិទ្ធភាពបសកំស្មើសិលក្តិបិតិវិមិនៅ (ប្រាកែវ) មន្ទីរនេះ (ទួលិនិត្ត) បុជាការិថ្នៃ (គឺមាន) គូយាមុន្តែ និង ២កោះនៅពេលបុណ្យ

៥៧-ចូលឆ្លាំងចូលចូលបំព្រៃន (គូយាមុន្តែ) ១កោះ ៥លី នៅពីដី បុណ្យចាំងមី (គូយាមុន្តែ) ១គីឡូម៉ែត្រ ។

បើយើងពិចារណាបីខ្លួនសារនៃសិតាចារីក ដែលយើងមាននៅលើ ដែលទិន្នន័យមួលដាន យើងអាចវិនិច្ឆ័យថា សុវត្ថិភាពមួយចំនួនស្ថិតិប្រវត្តិសាស្ត្រ ខ្លួនបុរាណ ត្រូវតែមានការកែលអរ បុកែត្រូវឡើងវិញឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

អ្នកដែលទិន្នន័យ ជាពិត្តិការណ៍ពីពេលបានកើតឡើងក្នុង អតិត្រោះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលយើងត្រូវចងចាំបើយបង្ហាញឲ្យយើង យើង នូវដែលប្រសិទ្ធភាពខាងក្រោមសរសរបុតដល់សព្វចំនេះ ភាគចេន មានការខុសត្រូវ ហើយខ្លះតម្លាកាត ដោយសារមួលហេតុនយោបាយ បុកត្តា ជាពិនិយមដ្ឋាន ។

នេះជាការពួកកិច្ច ដែលយើងត្រូវតែកែត្រូវ សម្រាប់ក្នុងពិត្តិសាស្ត្រ កម្ពុជា ដោយទៀត្រកប្រវត្តិទិកដី វប្បធមិ និងសាសនានៃជាតិខ្លួនយើង ដែល នៅមានវត្ថុមានយ៉ាងច្រើនប្រើប្រាស់កុំករនៅឡើយ នៅព្រះរាជាណាចក្រកំបែ ប្រទេស លាត និងយោរកណាមខាងក្រោមបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលដើមឡើយ ជាទិកដី របស់ចក្រកម្ពុជា ។

នៅក្នុងបញ្ហាការចងក្រោមក្រោមទីរប្រវត្តិសាស្ត្រ យើងសង្គែតយើងមាន មនុស្សដែលជាតុកា ទៅតាមអ្នកនិពន្ធដែលភាគចេនជាបរទេស ។ ឯះជាកំខ្ពស់ការ អក្សរសិល្បៈអក្សរសាស្ត្រ ហើយប្រវត្តិសាស្ត្រខ្លួននាសមិយបុរាណ កំមាន ភាគចេនពិច្ឆេចពិតិលោង ដោយប្រការដែលបាន មួយចំនួន ។

ចំពោះបញ្ហាដែលបានបញ្ជីនេះ យើងដើរជាកំចារបកស្រាយ បែបស្តីស្ថាផិនាមាចពន្យល់នូវលក្ខណៈជាប្រវត្តិសាស្ត្រពិត នៃព្រះរាជាណាច

ចក្រកម្ពុជា និងជនជាតិខ្មែរបានទៅ ។ រាល់ការបកប្រាយត្រីមត្រូវ មានកំណែ វិទ្យាសាស្ត្រខ្លែស់ ឬ៖ត្រាគំអ្នកនិពុញ ចេះអានអត្ថបទសិលាទីរក អក្សរ បុរាណ បុរាណរំខ្មែរទំនើប ហើយចម្រាតំទិន្នន័យខ្លួនរារម្យង។ ពិសិលាទី វិកទាំងនោះ ដើម្បីយកមកធ្វើជាមួលដៅនៃការអេអាងរបស់គេ ។ អ្នដែល ទើបពេល អនុញ្ញាតឱ្យយើងទាមទារចំណោក ដែលសាស្ត្រាថ្មរំខ្មែរមួយ ចំនួន និងរួមទាំងយើងផ្ទាល់ ភ្លុងការចេងក្រងចំពោរប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាក្នុង វិញ ឱ្យសម្របនិងត្រីតិការណី ដែលបានកណ្តួនដូចមកហើយនោះ ។ នេះជាគោលការណីដីមាន វេយ្យតិចិថាយប្រវត្តិសាស្ត្រ ភ្លុងការធ្វើឱ្យលក្ខណៈមិន ត្រីមត្រូវនៃរាល់ការបកប្រាយខាង ឱ្យត្រាយទៅជាមានលក្ខណៈត្រីមត្រូវ ទៅវិញ ដោយបញ្ហាកំនូវត្រូវនាទីជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ជនជាតិខ្មែរ ដែលធ្លាប់ពេ ជាដនជាតិមួយ មានទឹកដីជំមហាសាល ព្រមទាំងវិប្បុះជីមហារុងរឿង ដីឡើងកុងកម្មភាព អាសុវត្ថិភ័យដែលដីគោកនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។

ចំណែក ២

ចក្រកណ្តូរសមិយអង្គរ វិសាលការណក្ខិសាស្ត្រនៃកម្ពុជា ១. ត្រោះធម្មជំយទូទៅនិង (៨០២-៨៤០គ.ស.)

សមិយអង្គរ ដែលបានផ្តើមឡើងដោយព្រះនាមដីយវ្យនិងទី២ តីជាសមិយកាលមួយ ប្រកបដោយត្រីតិការណ៍សំខាន់ៗ សម្រាប់ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃកម្ពុជា ។

ខ្លួនសារីសិលាទីរក K ៨៨៣ បានឱ្យដឹងថា ព្រះមហាក្សត្រអង្គនេះ បានប្រយុទ្ធផាមទាំងទេនិងកងទ័ព្យទាម នៅឆ្នាំ៨០២នៃគ.ស ដោយមានព្រះរាជបុត្រ របស់ព្រះអង្គ ដែលមានព្រះនាមថា ត្រាយុទ្ធចុលរួមដី ។ ដូចនេះ យើងអាច និយាយបានថា ព្រះនាមដីវ្យនិងទី២ បានសោរយរាជសម្បត្តិកុងប្រទេសកម្ពុជា មុនឆ្នាំ៨០២ នៃគ.ស ពេលគីមនការកិតចម្លារំខាងលើនេះ ។ យោងទៅលើ ហេតុជាលនេះ ការដែលសន្និដ្ឋានដោយត្រាន់តែយុវជនិសិលាទីរក K ៨៣៨ ព្រះអង្គ បានឡើងគ្រែងរាជសម្បត្តិនៅឆ្នាំ៨០២ ប្រែបលជាការបិនត្រីមត្រូវទៅ កំភ្លែងថា សិលាទីរកកសុកកកជំនេះ (K ៨៣៨) ត្រូវបានចារឡើងនៅឆ្នាំ១០៤២ នៃគ.ស ពេលគីមឆ្នាំ៩ ក្រោយសិលាទីរក K ១៣៤ នៃទីក្រោងអមនៃត្រូវបុរាណ ប្រែបលជាសម្រាប់ពេលខែ និងក្រោយពី K ១០៣ ដែលយើងនិងពិនិត្យខ្លួនរាយនៅខាងមុខ ។

ចំពោះយើង ឯ៌ចា ឆ្នាំ៨០២ តីជាល្អដែលព្រះអង្គបានប្រកាសអធិបតេយ្យការបរស់ជនជាតិខ្មែរ (ក្រោរ) ទាំងមួល ចេញពីប្រទេសជានៅវិញ ខណៈដែល ព្រះអង្គបំពេញពិនិត្យរាជ ដែលជាប្រះរាជកិច្ចដីសំខាន់បំផុតកុងប្រវត្តិសាស្ត្រ កម្ពុជា តីការវាំដោះជាតិនិមបរទេស ។

ជាការគ្រឿងចាប់អារម្មណ៍ឱ្យបានដោរ នៅថ្ងៃនេះ ពាក្យចាត់ជាន់ មិនមែន
សំដែរកប្រឡេសតភ្លូណែសុ បុរាណជាន់ កំបុងនៃ ចំពោះអុកប្រវត្តិថ្មីខោះ គឺ
សំដែរកប្រាយមាត្រាយុ បុប្រជាថនម៉ាឡ្វេទេរិញ្ជ សិតក្រោមតួនាទីលរបស់
កោះជាតា ។ មួយការដែលប្រឡេសម៉ាឡ្វេយុនេះ និងជនជាតិម៉ាឡ្វេ ផ្លាប់មានប្រវត្តិ
សាស្ត្រមជាមួយខ្មែរ តាំងពីសមិយបុរប្រវត្តិសាស្ត្រ ជាតិសេសនាផើមសម្រាយ
ប្រវត្តិសាស្ត្រមកម៉ោ ។ បុង្ហេក្រាយមក នៅស.វិទ ត្រូវជាតិចំណេញពីនរណ៍
ដោយការបង្កើតរដ្ឋស្រីដីយ ក្រាយតួនាទីលរបស់ជាតា ។ នេះជាដំណឹងមួយដែល
គូរឱ្យយើងពិចារណាកូរឱ្យបានដិតដល់ ។

យោងទៅតាមការប្រាក់ប្រាក់ខាងសិលាថារិកសាស្ត្រ យើងកំភាពដីន
ទ្រៀតថា ទីក្រុងរបស់ព្រះបាយវីវិនិច្ច មានចំនួនយ៉ាងតិចកំណែនេះដោរ ។
ព្រះអង្គ បានធ្វើមប្រាក់រាជកិច្ចដឹកនាំប្រឡេស ដោយបានតាំងខ្លួនព្រះអង្គជាមេដ្ឋាច
នៅទីក្រុងត្រេបុរៈ បុបន្ទាយព្រៃនគរ ស្មុកត្រូវឃុំ ខេត្តកំពង់ចាមបច្ចុប្បន្ននេះ ។
បន្ទាប់មក នៅឆ្នាំពេលនៃគ.ស ព្រះអង្គបានឡើងសោយរាជរៀលមួបុរៈ នៅ
ខេត្តក្រចេះ ក្រាយពីព្រះអង្គបានរៀបអគិសកជាមួយព្រះអង្គម្នាសក្បុតិយ៍
មួយព្រះអង្គវេរណដៃរុងក្បួចនៅឯ៉ា ។

ក្រាយនោះ ជាមួយប្រាក់ប្រាក់របស់ព្រះអង្គ នៅឆ្នាំពេលនៃគ.ស
ព្រះអង្គបានតស្ស ប្រជាមិននគរម្បោរ ដែលបានវាយលុកកម្ពុជា ហើយបានទទួល
ជាតិជីយ ។ ទាំងនេះ ជាប្រាក់រាជសកម្មភាពក្រោសុ បានមកពិសេលាថារិក ។

ព្រះរាជកិច្ចទីប៊ែនពេលខាងលើនេះ ពិតជាតុកទាន់ពេញលេញនៅឡើយ
ទេ បើសិនជាយើងមិនបានរីកចា រវាយន្ទាំពេល និងពេលនៃគ.ស ព្រះបាន
ដីវីវិនិច្ច បានការំកាប់ ត្រូវត្រាតំបន់នាកោជាថ្រីននៃក្រកពអង្គ ដូចជា

ភាគខាងជើងរបុតដល់ទីក្រុងស្រែស្ថុរោះ (ម៉ឺវត្តកុ) ភាគខាងក្បែងដើម្បានទី
ក្រុងវ្រាមបុរៈ នៅខេត្តពាណិកវិរុប្បុមរាប និងខេត្តបាត់ដីបង ថែមទៀត
ជន ។

សូមជ្រាបថា ឱ្យមានសិលាថារិកនៃប្រាសានសុកកកំណែនេះថ្មី សិត
នៅក្នុងខេត្តស្រែវិរុប្បុម កំពងបង្ហាញឱ្យដឹងទ្រៀតថា នៅឆ្នាំ
៨០២ នៃគ.ស ព្រះបាយវិវិនិច្ច នានធ្វើការបង្រួចបង្រួមប្រឡេសជាតិ ដោយ
ទទួលបានជាតិជីយជាមានរារម្ភមក ព្រះអង្គកំពងរុបចំប្រាកែវិធីរាជរៀលកំ
គូលិន បុមហេត្តបិត ដើម្បីឱ្យព្រះអង្គភាយទៅជាស្អែចចករវាទិន ។ សូម
បញ្ជាក់ថា ព្រឹត្តិការណ៍នេះ កំពងចារិកលើសិលាថារិកសប្តាក នៅខេត្តនគរាជ
សិមាន់ ។

តួនអនុបនមសិលាថារិក យើងកំពងដឹងទ្រៀតថា ក្រាយពីប្រាកាសអធិប
តេយ្យការពិជ្តា រួចព្រះបាយវិវិនិច្ច ស្អែចកំយោងមកតាំងទីក្រុងថ្មីមួយទ្រៀត
តីហិរញ្ញលិយ ប្រាយុស ដែលសិតិមិនឆ្លាយបុន្ទាន់ទីក្រុងអង្គ ដែលសម្រាយនោះ
តុំទាន់ត្រូវបានសាងសង់នៅឡើយ ។ បុង្ហេមិនយុវបុន្ទានទេ ព្រះអង្គកំពងយាយ
ទៅត្រូវបំប្រើប្រាក់ទីក្រុងអមរេត្តុរុប្បុមវិញ ។ ដែលសិតនៅក្នុងខេត្តបាត់ដីបង
បច្ចុប្បន្ន ។

កាលដែលព្រះបាយវិវិនិច្ច ស្អែចយាយទៅតាំងទីក្រុងមួយចំនួន នៅ
តាមរាយការខេត្តនាយកដែលព្រះរាជការច្បាស់ប្រាក់ប្រាក់របស់ព្រះអង្គ យើងមិនត្រូវយើងសិត
នៅទេ ។ នៅថ្ងៃនេះ គឺយើងត្រូវផ្តាត់ការមួលដូចជាមិនបានកិច្ចលូ ដែលសព្វ
ថ្មីគូរឱ្យលើយ៉ា វិមាឝ្យការ បុការវេលករដ្ឋបាល ។ នេះជាគោលការណ៍ដែលបាន
ព្រះអង្គកុងវិស័យរដ្ឋបាល ដែលបានអនុវត្តន៍ ព្រះកំពេចថា ប្រឡេសរបស់ព្រះ
អង្គ គឺជាប្រភពកម្ពុជាលេស ដែលមានទីកិច្ចដំបាត់សាល ។

ចំពោះករណីខាងលើនេះ យើងបានសង្គតយើពុមានការខ្លះខាតមួយ ចំនួន ក្នុងការក្រោយអំពីការផ្តល់ស្ថិតិថា ដែលយើងធូលើវា ។ ផ្សេតិតិកាសនេះ គូរយើងជ្រាបដែរថា ការប្រារព្យិតិធានសាសនាអេរកាស លើក្នុងគេលន ប្រុមបោប្រុបពិត ដោយប្រាប់បិរាយមាម: ត្រង់ប្រាសាទអាការមហេនិនសព្វថ្មី នេះ គឺធ្វើឡើងដើម្បីឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើការ ប្រកបដោយមហិរិបី ដីខ្លាំងក្រាមស្ថាយ ។ ព្រះអង្គប្រារព្យិតិសកិសិទ្ធិនេះទៀត ក្នុងកាល៖នេស៖មួយ យើងសំខាន់ថ្មាល់ ពេលគីប្រាប់បង្រៀនការខាងក្រោម និងភាព ខាងដើមប្រទេស ឯុត្តាយទោជាចូលមួយ ពេលគីវាទុបុរៈ (នគរភ្នំ) និង សមូបុរៈ (ដែនឡាតា) ដែលក្នុងនោះ យើងកំព្រឹងបញ្ហាលូវិក្រុងវិសាទុបុរៈ បុសម្បុណិតព្រឹកដឹងដោរ ។ គើឱងម្នាក់អំពីវើនបង្រៀនបង្រៀនបាតិ បុព្រះរាជ ណាចក្រចាំពីរ តាមរយៈសិលាថីរី ។

ដោយទៅក្នុង តាមរយៈខ្លួនសារសិលាថីរីភាស.វិទេ១០ នៃគ.ស យើងដឹង ថា មានការពិពណ៌នាអំពីការរៀបចំ បែងចែកមន្ត្រីរាជការ ប្រជាពុកស្ថិ ដើម្បី អភិវឌ្ឍន៍ ដូចជាការប្រមូលមនុស្សពីក្នុមិការខាងក្រោម ទៅក្នុមិការខាងដើមនៅ មុខខេត្តបាត់ដែងជាដី ដែលជាដីក្នុងប្រជាពុកស្ថិ ។ យើងធ្វើជាកំពី ក្នុងអម្ចាស់ដី កាលរបស់ព្រះបាទដីយុវន្តិធម៌ តាំងនៅខាងដើមប្រទេសកម្ពុជានោះ ពិតជាតាំង ដែលមានអំណោយជាល ហើយមានដឹងទៅថ្មីថ្មីលើសលប់ ជាម៉ែនតាំង ទៀត ជាតិសេស តាំងក្នុងដែលមានទីកន្លឹម ។

ចំពោះការអេអាងរបស់យើង សាច់រឿងនៃសិលាថីរី បានឯុងដឹងថា ព្រះអង្គបានប្រទានដី និងក្នុមិកុតិ ដែលជាប្រះរាជអំណោយរបស់ប្រជាពុក ដែលមាននៅខេត្តខាងដើម នៅពេលដែលពួកគេមកដល់ស្ថិការខាងក្រោម កិរិយាធិរី (បុរិធម៌) តាំងក្នុងរសព្វថ្មីនេះ ។

គោនៈយើពុមានសិលាថីរីដោយឯមុយចំនួនទៀត កំពុងរូមវិភាគទាន ក្នុងការផ្តល់បញ្ចប់នូវពិតិត្តការណ៍ជាប្រវត្តិសាស្ត្រមួយចំនួន ដែលទាក់ទិនទៅនឹង រដ្ឋកាលរបស់ប្រះមហាក្សត្រអង្គនេះ ដីដោរ ។

តាមសិលាថីរី K ១០៣ ដែលប្រព័ន្ធបានទ្វីននៅឆ្នាំ៧៨៩ នៃគ.ស ព្រះបាទដីយុវន្តិធម៌ ប្រកាសជាលើកដីមួយចំនួន ទ្រង់ជាប្រះមហាក្សត្រសោយរាជ សម្បតិទៀតិវិក្រុងបន្ទាយព្រៃនតា នៅស្រុកក្រុងយុទ្ធខេត្ត ខេត្តកំពុងមានសព្វថ្មីនេះ ។ ដូចនេះ ទ្រង់ជាលើកដីមួយចំនួន នៅក្នុងបន្ទាយព្រៃនតា ដែលបានដើមការបង្រៀនបង្រៀនបាតិ កម្ពុជា ដែលបានទាក់បែក ហើយប្រព័ន្ធបានដើមការបង្រៀនបង្រៀនបាតិ តាំងនៅខាងក្រោម ការដាក់ប្រាក់ប្រាក់ និងកំពី ។ ជាថីមួយទៀត សិលាថីរីបានអនុវត្ត បានឯុងដឹងថា ព្រះអង្គបានប្រកាសខ្លួនព្រះអង្គដោយជាតិជាតិ ជាប្រះបាទស្រីជីយ វីវីន ។

វិវសិលាថីរី K ១០៤ វិញ ដែលប្រព័ន្ធបានទ្វីននៅឆ្នាំ៧៩៩ នៃគ.ស គោនៈយើពុមានវត្ថុមានរបស់លោយាទិវិក្រុងវាទុបុរៈ ហើយដែលបានកំពុងទៀតិនៅរូប កេទស្សី ដែលគេគោរពសការបុរិជាតិ នាសមិយនោះ ។

នៅក្នុងជាតិសិលាថីរីមួយទៀតិ K ១៣៤ ដែលប្រព័ន្ធបានទ្វីន នៅឆ្នាំ៧៩៩ នៃគ.ស ក្នុងតាំងនៅទីក្រុងសមូបុរៈ នៅខេត្តក្រចេះបង្កើតបូឌី ដែល នៅខាងដើមបីនិងទេសាប បានឯុងដឹងថា ព្រះបាទដីយុវន្តិធម៌ បានរៀបអភិវឌ្ឍ ជាមួយក្រុងពីរដែលជានិសមូបុរៈ ។ ការរៀបអភិវឌ្ឍជាមួយក្រុងពីរដែលជានិសមូបុរៈ ជាកសុបានប្រយោជន៍មួយ បង្ហាញទៅមហាផន្លំខ្លួនឯុទ្ធយើពុំពេជ្រ ទ្រង់បាន បង្រៀនបង្រៀនបាតិ តាំងក្នុងរសព្វថ្មីនេះ ។

យើងគិតថា ឯកដីរបស់ព្រះអង្គត្រូវបាននូវរូមចាំមួលនោះ បាននៅតែស្រីនៅ

របុពណ៌នីក្រោងស្រើស្អែក នៅប្រទេសលាភ មុំចម្បាសកិសព្យីថ្វី ហើយពិភាក្សានីនេះ ដែលទីក្រោងដោយច្បាប់ នៅព្រៃនាទីនេះ គេទើបតែនរកយើងឱ្យសិលាថាកម្មយើង ត្រូវព្របស់ព្រះអង្គ តី K ១៧០១ ។

ហើយឯងធ្វើការប្រើបាយក្រោងស្រើស្អែកនៃសិលាថាកម្មទាំងអស់ ក្នុងរដ្ឋបាល របស់ព្រះមហាក្សត្របស់យើង អាជកត់សម្ងាត់យើងឱ្យតាត គោរម្យងាររបស់ព្រះអង្គ មុនព្រះអង្គចូលទិន្នន័យគិបរមេស្ថារស្ថេភកៈ ដែលមាននូយថា ស្អែចជាធិស្វករៗ របស់ព្រះតស្សា បុរាណស្ទោះ ។ វិនព្រះបរមនាមរបស់ព្រះអង្គគឺ បរមេស្ទោះ មាន នូយថា ស្អែចយោងទៅបានរបស់ព្រះតស្សា (បរមេស្ទោះ) បុសុតត ។

ចំណុចមួយទៀត ដែលយើងត្រូវរាជិកយកករិភាគជានឹងដោរនោះគឺ ទំនាក់ទំនងរវាងព្រះបាលជាយវ្យនីមួយៗ និងទីក្រោងរោងបុរាណ ដែលមានក្នុងសិលាថាកម្មចំនួន ១៦ ផ្លូវ ដែលបានចារតាំងពីក្នុងរដ្ឋបាលរបស់ព្រះអង្គ និងក្រោយរដ្ឋបាលរបស់ព្រះអង្គ ដូចជា K ១០៣, K ១០៥, K ២២១, K ២២២, K ៤៤៨, K ៤៤៩ ជាដើម ។

វត្ថុមានរបស់យើងទីក្រោងរោងបុរាណ បុអង្គរបី ដែលជាព្រះរាជជានី មួយដែលខាងក្រោមគឺជាបុរាណអង្គដែលទៀត ដូចជាធិក្រោង អូឡិង (អូឡិង) បុគ្គិក្រោងដោយទៀត សិតែសៅក្នុងរដ្ឋមន្ត្រីរាជរដ្ឋមន្ត្រី នៅតាម លយុទ្ធសម្រាប់ស្រួល និងរាជរដ្ឋមន្ត្រី នៅតំបន់ខេត្តបែងប្រទេស កម្ពុជាតានាងនាន់នៅ ដែលជាក្រោយជាមួយកំពង់ដែរអនុរាជាតិអូរកែវ ដែលជាមណ្ឌលសេដ្ឋកិច្ចដែលរបស់នគរក្តា ។

ទំនាក់ប្រវត្តិសាស្ត្របានឱ្យឲ្យឲ្យជាតិ តំបន់ខេត្តនៃអគ្គិភ័យ នាយករដ្ឋមន្ត្រី មាន រាជជានីអង្គរបី សិតែក្រោងប្រទេស ក្នុងខេត្តបានកំរុចចុប្បន្ន តិចជាតំបន់ទីក្រោង

គ្រប ដណ្តូប់លើដែនដីសណ្តិភូជាប្រាមបច្ចុប្បន្នទាំងមូល ដែកខាងកើត ខាង លិច ដែលស្ទើចែងសិត្តប្រាមការគ្រប់គ្របរបស់យុទ្ធសាស្ត្រ ឬយើរកណ្តាមខាងក្រោម ។

តំបន់ទីក្រោងទាំងនេះ លើកទំនួរក្នុងភាគចុងវេណា ដែលជាតំបន់ខ្ពស់ របស់ព្រះមហាក្សត្រ និងក្រោងសេដ្ឋកិច្ច របៀបដី តាំងតែតិចឱ្យស.វ ទី១នៃក.សមក ម្មោះ ហើយការដែលរាជរដ្ឋមន្ត្រីបានរបស់ព្រះបាលជាយវ្យនីមួយៗ ពីឆ្នាំពេល ៩០២ មានទំនាក់ទំនងជាការដែលបានក្នុងរដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំខែ បុណ្ណែនាមព្រះអង្គ ជាម្មាសដែនដីនៃព្រះរាជរាជក្រកម្ពុជាទាំងមូល ។

លើសពីនេះទៀតទៀត កំពេចថា បុព្យុបុរាណព្រះអង្គ គឺមកពីវរាងបុរាណ ដែលជាទីកដីដែលមានកំណើតដីបុងបង្គស់នៅត្រករពាណង្គ ដែលនៅសម្រាប់យោន់ កំពុង ថាប់ដើមឈប់ថ្វានីងបន្ទិចមួនៗ ដោយព្រះរាជក្រឹមដីកនាគ់ឲ្យរាល់វិរបស់ព្រះមហាក្សត្រអង្គនេះ ។ កំពេចថា អីដែលយើងមានស្ទើចែងនេះ គឺឱ្យ ឈ្មោះថា ចក្រការពាណង្គ ដោយយកទីក្រោងអង្គ បុយសោរបុរាណជាមួយនូវការ តិចតាមព្រះបាលជាយវ្យនីមួយៗ គឺត្រូវតែជាការមួយទៅនឹងអគ្គិភ័យ បុរាណព្រះអង្គរទី១ ក៏ដែរ ព្រះបាលជាយវ្យនីមួយៗ នៅតំបន់ពីស.វទី១ ដែលជាតិអង្គរដើមទៀត ដោយព្រះបាលយសោរី សាបីកិច្ចទីក្រោងអង្គរទី១ ក៏ដែរ ព្រះបាលជាយវ្យនីមួយៗ នៅតំបន់ពីស.វទី២ ហើយច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម ដោយព្រះបាលយសោរី សាបីកិច្ចទីក្រោងអង្គរទី១ ក៏ដែរ ព្រះបាលជាយវ្យនីមួយៗ នៅតំបន់ពីស.វទី៣ និងនៅតំបន់ពីស.វទី៤ និងនៅតំបន់ពីស.វទី៥ ។